

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—, Poroke, zaroke 80 K. Zensline ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljova ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej plačan . . . K 180—	celoletno K 240—
polletno 90—	polletno „120—
3 mesečno 45—	3 mesečno „60—
1 15—	1 „20—

„Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.“
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez pošiljke denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 34.

Dopise sprejema se podpisano in začetno frankovano.

Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.
Poština plačana v gotovini.

Dr. Fran Windischer:

Narodna banka kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

(Povodom razpisane subskripcije novih delnic.)

Koncem januarja t. l. je bil sklenjen med našo vlado in vodstvom Narodne banke kraljevine Srbije dogovor, objavljen v našem Uradnem listu št. 34. Dogovor o odnosu zakonu se predloži v zakonitost prvega rednemu narodnemu predstavništvu. Po tem dogovoru o odnosu zakonu je Narodna banka razširila svoj delokrog na vse kraljestvo pod imenom Narodna banka Srba, Hrvatov in Slovencev in so pričele poslovati njene podružnice. Privileg Narodne banke traja 25 let. Naloga Narodne banke je skrb za uravnavanje denarnega obtoka, za zaščito in okrepitev naše valute, zalaganje potreb pridobitnega dela v kratkoročnem kreditu. Pripada ji organizacija plačilnega prometa in podpiranje države v njeni blaginjski službi. Narodna banka ima glavnico 50.000 dinarjev v zlatu, razdeljenih na 100.000 delnic po 500 dinarjev v zlatu. Dosedaj vplačanih 10 milijonov dinarjev v zlatu na 20.000 delnic priv. Narodne banke kraljevine Srbije, glasečih se na pri-nosnika, je smatrati za vplačane delnice Narodne banke kraljestva SHS. Nove delnice se pa bodo takoj glasile na ime. Narodna banka ima izključni privileg izdajati bankovce, katerih sme biti v obtoku največ trikrat toliko, kolikor je kovinske za-loge. Upravni odbor šteje 24 članov, od teh mora imeti 12 domičil v Beogradu. Ko se izvrši podpis in plačilo povišane glavnice za 20 milijonov dinarjev v zlatu, se izvoli nova ura-va. Dividenda se izplačuje v zlatu, toda dokler je ustavljena zamena za zlato (plačilo v gotovini), se bo pla-čevala v njenih bankovcih po sred-njem kurzu beograjske borze za de-vice na New York za december, pri čemer kurz dolarja ne sme biti viši nego 20 dinarjev. Na običnem zboru daje 5 delnic pravico do enega glasu, 15 delnic do 2, 25 delnic do 3 glasov.

V zmislu določil novega zakona o Narodni banki kraljevine SHS raz-pisuje pravkar Narodna banka 40.000 delnic o nominalnem iznosu 20 milijonov dinarjev v kovancem zlatu. Podpisovanje traja od 1. do 31. dec. 1920. Po oceni premoženja se je vrednost stare delnice določila na 730 dinarjev. Vsaka nova delnica, ki stane 730 dinarjev v zlatu. Pri sub-skripciji je plačati kot prvi obrok 130 dinarjev v zlatu, a ostalih 600

dinarjev se ima položiti v roku 5 let, in sicer kakor se bo zahtevalo. Za emisijske stroške je plačati za vsa-ko delnico 10 dinarjev v zlatu.

Razpis podpisovanja novih del-nic naše Narodne banke je za naše celokupno gospodarstvo največje važnosti. Narodna banka je naš naj-važnejši zavod: ogrožile in temelji je našega gospodarstva. Do nas stopa prvoredna državljanska dolžnost, da se odzovemo pozivu in se udeležimo subskripcije v čim večjem številu. Naš kapital v zasebnih rokah kakor kapital, organiziran v denarnih za-vodih, mora čim krepkeje sodelovati sedaj, ko pomnožuje Narodna banka svojo glavnico. Tudi mi Slovenci moramo pokazati svojo nacionalno in gospodarsko zrelost ter svoje za-nimanje za prvi denarni zavod v državi. Izvršenemu vplačilu pomno-žene glavnice bo sledila preuredba vodstva Narodne banke. Naš odziv in naša udeležba naj dokaže, da ve-mo ceniti važnost Narodne banke. Naša udeležba nam da tudi pravico zahtevati primerno zastopstvo v no-vem vodstvu. Odveč je pri tem po-udarijati, da gre tu za delnice prvo-redne vrednosti, ki pomenjajo nad vsak dvom dobro naložbo denarja. Te delnice niso za male ljudi. Naši zavodi in naši imovitji krogi pa bi morali smatrati za vražanje časti in vprašanje svojega ponosa, da so posestniki delnic našega prvega de-narnega zavoda, naše Narodne ban-ke, ki je doslej dobro uspevala in ima kot zavod z dragocenim privile-gom jamstvo za trajno uspevanje v bodočnosti.

Pogoji razpisa so nenavadni, ker treba položiti vplačilo v efektiv-nem zlatu. Ali pomisliti je, da gre tu za emisijski zavod z izključnim privi-legom. Po razpisu je vplačati kot prvi obrok za vsako delnico 140 di-narjev v zlatu, kar je enako 7 napo-leondorom. Tekom vojske in po vojski se je tudi v naši posesti nabralo dokaj zlatih novcev, in to čisto po ceni, ki je daleč za sedanjo tečajno vrednostjo v slabih kronah. Držati trajno v rokah zlato brez gospodar-sko koristne uporabe, je nesposmet-no. Že stara povest pripoveduje o zlata lačnemu Midasu, ki je žalostno končal samega zlata. Vsem onim, ki imajo večja sredstva in so v po-sesti zlatnikov, je sedaj dana lepa

prilika naložiti svoj denar v dobri in prvoredni delnici, ki ima po členu 39 predmetnega zakona garantirano prednostno dividendo. Ne sme nas motiti ugodnejša pozicija starih del-ničarjev. Pri vseh izdajah novih del-nic se priznava gotove prednosti stari delničarjem. Ta pojav opaža-mo redno zlasti tudi pri nacionalizi-ranju gospodarskih podjetij, kjer tre-ba novim prevzemnikom privoliti v gotove finančne žrtve. Pri tem pri-pominjamo, da se s postopno konsoli-dacijo naše države brezdvomno preokrene sedanji naš finančni polo-

žaj na boljše. Nadaljne obroke v pe-tih letih bo plačati sigurno pod ugod-nejšimi pogoji, ker poraste vrednost našega novca. Tudi ni v nemar pu-ščati okolnosti, da se bo v novem, širšem upravnem odboru dalo govo-riti o primernem aranžmaju v prilog novim delničarjem.

Naša udeležba mora pokazati v domovini in pred vsem svetom, da Slovenci nečemo biti le brezvoliven privesek, marveč sodočujoči faktor v vodstvu naše finančne in valutar-ne politike!

Strategična stran sporazuma.

»Messaggero« prinaša izjave načelnikov generalnega štaba ita-lijske armade in mornarice. General Badoglio je rekel: Vojaški problem meje na kopnem je dosegel svojo popolno rešitev po naših aspiracijah. V kompenzacijo naše popustitve v korist Jugosla-viji v Logaški kotlini smo dosegli znatne korekture v našo korist na obmejni črti v coni pri Idriji in Cerknici, pri Javorniku, Snežniku in Trsteniku, ki je v naši posesti. Tako se je izvršila z majhnimi iz-premembami meja v londonskem paktu začrtana. S priznanjem svo-bodne reške države se je doseglo še več, kakor je zahtevala izjava narodnega sveta na Reki v decem-bru 1918. Armada more konstatirati z veseljem, da njeni hrabri čini niso bili brezuspešni in da se je po-srečilo sedanji vladi premagati vse težave ter dati Italiji ono vzhodno mejo, o kateri so sanjali vsi Ital-jani.

Admiral Acton pa je podal tole izjavo: Rešitev problema gore-njega Jadrana je s posesto vse Istre in Creskega otoka popolna. Na-sproti temu pa ostane v centru Ja-drana z izgubitvijo Dalmacije, zla-sti Šibenika in Boke Kotorske, ki predstavljata najvažnejšo ofenziv-no ognjišče proti naši obali, pro-blem naše vojaške obrambe popol-noma neresen. Posest otokov ne more nadomestiti izgube dalmatin-ske obali, kar se je ob vsaki priliki z naše strani povdarjalo. Mali otok Lastovo predstavlja pravzaprav

stražo samo za Kotor, pa je druga-če popolnoma nezadosten glede re-šitve problema naše pomorske obrambe. Tako ostane ves problem srednjega in nižjega Jadrana tak, kakršen je bil pred vojno.

Tako si italijanski vodilni vo-jajski dostojanstveniki ugovarjajo glede potrebne obrambe na vzhodu Italije. General Badoglio je zado-voljen z rapalsko rešitvijo, Acton pa ne. General Bencivenga je te dneve na široko razlagal, da mora imeti Italija Dalmacijo londonske-ga pakta na vsak način, ako hoče, da bo obramba na Julijskih Alpah trdno držala. Izvajal je, da kakor hitro ni zadostnega italijanskega vojaštva v Dalmaciji na razpolago za slučaj napada z jugoslovenske strani na Julijske Alpe, bo vsa obramba na teh Alpah nič vredna. Tako si še sedaj visoki italijanski generali niso na jasnem glede tr-dnosti vzhodne meje, pa si tudi nik-dar ne bodo, ker so vsa tozadevna izvajanja le dolgovozno besedič-nje italijanskih mož, ki hočejo biti silni vojaški veščaki in premetenci. V resnici so pa le stare šalobarde. Proti novodobnemu vojnemu oro-žju ne drže nobene meje, nove iz-najdbe in izpopolnitve bodo pa že lažje rešile strategične meje. Do-ker ne bo srčnega sporazuma med Jugoslavijo in Italijo, dotle ne bo prave in trdne meje. Le ob re-sničih prijateljskih odnosih z na-mi bo Italija varna, drugače pa nikdar!

Stališče učiteljstva napram volitvam.

Domalega vsi stanovi so že izrekli k predložitvi volitvam v konstituanto svoje misli in želje do posameznih političnih strank, le organizovano učitelj-

stvo ni tega dosedaj storilo oficijelno. Tovariš Josip Lapajne je obrazložil svoje mnenje, ki se povsem krije z mišljenjem vsega zavednega učiteljstva.

Zgodovina našega stanu je dolga vrsta trpljenja in preganjanja, in delo-vanje naše je risalo v tej zgodovini ve-liko žrtvovanja in samozatajevanja. Cilj našega neumornega dela je bil osvoboditi šolo skrbstva in priboriti učiteljstvu tak socialni in materialni položaj, kakršnega zasluži. Borba za ta cilj je bila trda in težka in večinoma brezuspešna, ker politična stranka, ki je imela usodo šolstva in učiteljstva v rokah, je porabljala vsa mogoča sred-stva v to, da je zatrla vsak svobodni šol pokret šol in učiteljstva. Kjub temu smo imeli vedno nekaj prijateljev, kiso se po svojih močeh trudili uresničiti na-še želje in zahteve, toda sovražnik je bil močnejši od prijatelja, zato je bil skoro vsak uspeh izključen. Vojna je storila svoje — z osvoboditvijo slovenske do-movine je bilo osvobojeno tudi učitelj-stvo. Svoboda pa nam ostane le tedaj, ako zmagajo ideje, na katerih sloni ta svoboda. Vse politične stranke imajo na svojih programih tudi šolstvo. Ka-kor pa je resnica samo ena, tako more biti pravi ideal svobodne šole samo eden. Učiteljstvo je po ogromni veči-ni napredno, zato mora in hoče v predsto-ječem volilnem boju stopiti le na stran naprednih strank, ker le v teh strankah more najti svoje prijatelje in sodelavce, kaj drugega ni mogoče. Vprašanje pa nastane tu, katera na-prednih strank odgovarja popolnoma našemu stremljenju, katera izmed na-prednih strank ima tak šolski program, ki se popolnoma strinja z našim. To je nekaj širji pogoj, v katero stranko hoče iti napredno učiteljstvo.

Učitelji smo vzgojitelji mladi-ne ki ji moramo vcepiti domovinsko ljubezen in čut do edinstvene države in našega troimenega naroda. To naše de-lo je krito samo po jugoslovanski de-mokratski stranki, ki obsega celo Jugo-slavijo, kakor obsega isto naša Unija Jugoslovanskega Učiteljstva (UJU). Kot vzgojitelji ne moremo in ne smemo iti z nobeno tistih strank, ki ima v očistem ali tajnem načrtu raz-bijte države ali kako drugo variacijo deljivosti države, Jasen in čist je pro-gram ujedinjenja samo pri jugosloven-ski Demokratiški Stranki, ki ga izva-jajo in ga hočejo še dalje izvajati mož-je, ki so že mnogo storili za ujedinje-nje. V zvezi s tem so ostala naša vprašanja o enotnem šolstvu, stanovskih pravicah in gmoetnem položaju. Učitelj-stvo bi storilo usodno napako, če bi sklepalo politične račune na podlagi negotovih in dvomljivih dejstev. Ako napravimo povojni računski sklep, nam kaže le-ta, da izmed vseh naprednih strank je JDS edina stranka, katere šolski program se vjema z našim. Ta program ni spisan samo za prihodnost, temveč je udeleževan že nazaj v tiste dni, ko je že tolikokrat citiran hlapec Jernej dobil vendar nekaj pravic. Ko-rist šole in stanu nam torej odločno ve-leva, da vsestransko podpiramo stran-

Fran Govekar:

Soltanje.

(Dalje.)

Imela je fin, nekoliko majhen obrazek iz-redno bele polti, izredno velikih temnorjavih oči z dolgimi, gostimi trepalnicami ter izredno majhna, kakor rubin rdeča usteca. Tekla sta par korakov, a že sta našla duševno ravnotežje.

»Ali milostiva, svarim vas: padli ste še nevarnejšemu razbojniku v oblast!« se je po-šalil dr. Repič ter stisnil Suzanin komolec k sebi.

»Vse mu dam rada, samo če mi pusti živ-ljenje!« se je nasmešnila Wasserthalka ter stisnila odvetniku komolec še tesneje k sebi.

»Brez ekspanzarja ne reši noben odvetnik nikomur življenja! A jaz sem razvito drag advokat!« je nadaljeval Repič frivolno.

»Plačam! Vse plačam! Ali pa zahtevate morda celo predurjem?« je odgovorila židovka, dr. Repič pa si je dejal:

»Evo, tu sem našel takoj pravi ton in v občevanju s takimile ženskami se mi besede kar same ponujajo...«

Lepo Suzanko je minila že vsa groza. S humorjem je slikala, kako so pridreveli iz »Be-lega konjička« drug za drugim štirje francoski vojaki, se bili najprej s pestmi, se metali nato ob tla in kako je končno hipoma eden potegnil nož in ga zasadil tovarišu v prsi. Zanimivo, raz!

251

dramatično, zares, veldramatično! — Dr. Re-pič jo je jedva poslušal, ker od strani je gledal njen mali obraz ter se poigraval s prsti njene ročice, ki je tako vdano počivala na njegovem komolcu...

Na trgu nasproti vходу v kapucinski sa-mostan pa je obstala Marijanica Kalanova. Ka-kor okamenela je stala tamkaj in strmela za parom tesno drug na drugega se naslanjajočih, ki sta hitela mimo gledališča s toliko naglico, kakor bi se jima nekam prav posebno mudilo, Nikogar drugega ni videla, kakor tisti par, ki se je oddaljeval hitro, čim dalje hitreje v Go-sposko ulico. In ko ga ni videla več, je vzdih-nila, si obrisala oči, sklonila glavo in se ilteč vrnila v Gradišče...

Videl pa jo je profesor Pelzel, ki je prihajal od »Belega konjička«, ter je opazil tudi Was-serthalkin zmagoviti naskok.

»Dira vis amoris!« je vzkliknil. »Zares, strašna je moč ljubezni. Papežem je zmešala gla-ve, nune izpreminjala v vlačuge, pa bi ne oma-ljala poštenja delavčeve žene!«

Urno je stopil za dr. Repičem, da bi ga do-hitel. Toda par je že izginil v temni hišni veži na desni ulični strani. Profesor pa ni odnehal. Stelkel je do stopnic in zaklical navzgor:

»Gospod doktor, victoria, victoria!«

In že se je odzval odvetnik:

»Nasprotno, gospod profesor: popoln po-

»Ali če vam rečem: victoria, victoria!« je kričal Pelzel. »Kar hitro se poslovite in pridite: nujno, nujno!«

Par hipov nato je bil dr. Repič že na ulici in še par hipov nato je hitel, hitel, kolikor so ga nesle noge, v Gradišče. In nič ni potrkal, nego je vdrl v sobo, planil k Marijanici, jo objel, po-ljubil in šepetal:

»Ljubim te, žena dobra, in ti ljubiš mene! In če se podere svet in naju pogoltno pri tej pričli, midva ne moreva drugače!«

In Marijanica se ni branila več...

XVI.

»La France est belle, sens destins sont bénis. vivons pour elle, vivons unis!«

so prepevali in korakali naslednjega popoldne francoski roji skozi ljubljanske ulice. Za pešci konjiki, vozotaji in topničarji. Od vseh strani so se vsipali iz okolice v mesto ter drli kakor potoki v mogočno reko, ki se je valila skozi Šiško proti St. Vidu ter dalje in dalje na Celovec. A cilj je bil Dunaj!

Ljubljana se je malone izpraznila. Zaradi krvavega pretepa pri »Belem konjičku« in ne-katerih drugih vojaških izgrediv po krčmah je izdal polkovnik Picard, ki je prevzel povelj-ništvo nad mestom, drakonsko prepoved: ob 9. zvečer se morajo zapreti vse gostilne, po-ulici ne sme hoditi nihče brez luči in kdor se

na klic straže: »Ou vive!« ne oglasi z besedo »Citoyen«, bo lahko mogoče ustreljen, prav go-tovo pa prijet in gnan v prizon.

Ljubljana pa ni izgubila humorja. Pivci so pač začneli prazniti police pol ure preje, se oborožili z laternami ter se domov iz gostiln gredé dražili:

»Kje bi?« (Qui vive?)

»Sitno je!« (Citoyen!)

»Paz' se!« (Passé!)

In dan na dan so prihajali francoski od-delki, skoraj vsi s plapolajočimi zastavami in svirajočimi godbami, nakupovali, menažirali ter po kratkem odmoru odmarširali proti Du-naju.

A polkovnik Picard je postajal neprijeten: zahteval je vedno znova za vojaštvo hlebkov, kruha, pa konj, volov, vozov, konjskih oprem, vrvi, čevljev in še tega in onega. Vse je plače-val, toda za vse se mu je mudilo. In če ni dobil žurno, kar je zahteval, je postal osoren.

Noč in dan so morali delati obrtniki, iz-vrstno služili, javno javkali, a skrivaj vsi srečni božali denarne vrečke, ki so se jim debelle bolj in bolj. In po trgovinah se je ves dan trlo nakupujočih Francozov in skladišča so se na-glo praznila. Hudo pa je bilo, da ni trpel Picard nobene podražitve ter so morale ostati cene neizpremenjene. Mitnice so izginile in kmetje so dovažali v mesto svoje pridelke brez mitnič-nine ter tržili kot še nikoli.

ko JDS in delamo za njen krepak uspeh pri volitvah.

Odklanjati pa moramo vsako sodelovanje in vsako pomoč strankam, ki

niso nastale iz dejanske potrebe, temveč jim je izvor v malkontentstvu in nepotrebnem cepitvi naprednih vrst.

Anton Gornik.

Klic po iredenti.

Pred nekaj dnevi je ljubljanski dnevnik zahteval ustanovitev koroške iredente, ki naj skupno s primorsko pripravi tla za osvoboditev podjarmljenih rojakov. Načelno gotovo pozdravljamo ne samo klic po iredenti, temveč naravnost njeno uveljavitev, praktično pa smo glede njenega postanka tako skeptični, da bi se najraje niti teoretično ne bavili z njo.

Kakor moramo priznati, da je iredenta potrebna, naravnost nujna, tako moramo tudi ugotoviti, da nima tal med nami. Ker iredenta ima smisel le tedaj, kadar ne obstoji le iz lepih besed, temveč kadar z močjo silo ideje patriotizma vzbudi množice za požrtvovalno in vstrajno delo, ki se ne straši ničesar v dosego svojega plemenitega namena. Tako močna, pa med nami ideja zdravega nacionalizma svobodnih ljudi ni, in kdor trdi nasprotno, ta vara sebe in druge.

Žalostna resnica je, da niti boljši med nami ne priznavajo dolžnosti žrtve za stvar nihi od strani voditeljev. In vendar je to bistvo vsakega idejnega pokreta. To nepojmovanje nujnosti nesebične žrtve človeka ali množice, katere se bori za gotovo idejo z vsemi svojimi duševnimi in fizičnimi silami, je preostanek suženjskega mišljenja preteklih dni, ko noben še tako hud udarec ni mogel našega naroda vzdriniti, da bi se zavedal popolnoma svojega položaja in svoje naloge. Če smo odkritostni, moramo priznati še eno, da je naše osvobodjenje in naše ujediničenje izvršeno tudi čisto v stilu tega hlapčevskega strahu pred vsakim odločnim in samozavestnim korakom iz stoletnega suženjstva se osvobojujočega naroda.

Če pa moramo ugotoviti, da ni med nami tal za iredento, s tem seveda ne rečemo, da je iredenta tudi odveč. Nasprotno, iredenta je potrebna in tudi mi verujemo, da vstane z vso silo, toda treba pripraviti tla za njo. Naredimo križ čez generacijo, ki je zlomljena od krušnih kart in ne more pozabiti časa, ko so se pravice pridobivale v drobtinah s pritiskanjem kljuk in udanostmi izjavami, pustimo jo, naj se izživi, ali mladina mora postati nositeljica in izvršiteljica misli osvobodjenja, misli ujediničenja in zdravega razuma vseh sil.

Vemo, da je tudi ta minimalni program silovito težko izvedljiv, ker je le malo vzgojiteljev, ki bi mogli ustvariti iz mladine to zdravo samozavestno za nacionalne in socialne naloge zrelo armado, ki bo pravilno pojmovala in tudi vršila težko delo ujediničenja in osvobodjenja. Ti vzgojitelji in mi vsi, ki smatramo rešitev Primorja kot nujni predpogoj našega popolnega ujediničenja, moramo biti pionirji nove dobe, v katero popelje naš narod v tem smislu vzgojena mladina.

Zgodovina osvobodjenja naših bratov Srbov kaže, kako se narod more osvoboditi in svojo svobodo ohraniti, ako je v njem volja, ki zna doprinesati žrtve. Zgodovina pa tudi uči, da še nikdar ni dosegel noben narod ničesar brez velikega epotnega napora vseh svojih sil, brez boja

in žrtve in da zlasti velikih uspehov ni dosegel niti obvaroval brez krvi. Nepotrebne žrtve odklanjamo, ker so predrage, ne ker so brutalne in ker se jim lahko izognemo z organizacijo malih, ne toliko občutnih žrtve vsakega posamnika, s katerimi okrepimo sebe in odbijamo tuje nasilje v malem podrobnem boju za vsak košček pravice.

Tak podrobni mali boj je dober in vspen, ker prihrani mnogo-katere žrtve, rodi pa iste in še boljše posledice: ustvari in vzgoji zrel samozavesten za boj sposoben narod, ki se ubrani vsakega nasilja in je zmožen tudi vzdržati najhujši pritisk ter ga odbiti, pa naj si bo z uporabo najskrajnejših sredstev in žrtve, ako že mora poseči po teh sredstvih, da se reši še hujših žrtve.

Žrtve, težkih in nezaželjenih, konfliktov, vojne in krvi se ne bomo nikdar obvarovali ako bomo samo gledali, kako nas drugi pritiskajo, in uničujejo duše, marveč le, če smo vedno pripravljeni in tudi sposobni z močno roko odbijati vsak pritisk. Sicer pride vsled naše miroljubnosti in naše popustljivosti do tega, da bomo pritisnjeni k steni, tako da ne bo druge izbire, kakor udati se svoji usodi in podležiti, ali s poslednjimi silami začeti borbo na življenje in smrt. Zgodovina ne pozna sentimentalnosti, preko lepih sklepov, preko močnih besed in bojevitih papiatih argumentov, gre vihar razvoja brezobzirno, uničujoče vse, kar ni trdnega, krepkega in res odpora zmožnega.

To malo podrobno delo, samozavestno ustvarjanje in probiranje odpornih sil naroda proti tujemu nasilju je bistven del našega narodno-obrambnega dela, naše iredente.

Podrobno delo zopet nima vspeha in ne da rezultatov, če ni organizirano. Prihajamo tako do starega klica, da je treba oživitviti organizacijo vseh pravih patriotov, ki ne bodo skrbeli samo za delo izven naših mej, temveč tudi ozdravili našo državo doma. Država je namreč nesporno hrbtnica vsega osvobodilnega dela.

Na teh osnovah je mogoča naša iredenta, brez podrobnega dela, brez organizacije, brez vpoštevanja ideje žrtve in brez močne države le pobožna želja.

Dokler nismo v našem narodu iz nas vseh tega ustvarili, in ne bomo sami v sebi in z nami naša domovina nepremagljivi, ne govorimo o lepih idejah pacifizma in internacionalne.

Slabi in vsled te slabosti napadeni mora biti pripravljen na odpor in boj, sicer bo strit, narod, ki se ga radi njegove narodnosti uničuje politično, kulturno in gospodarsko, mora svojo narodno posebnost ščititi, ker mu je ona jamstvo njegove svobode. Kadar ne bo več teh nevarnosti, naj živi miroljubnost in mednarodnost.

Kdor priznava svoje dolžnosti kot Jugosloven, ta dela v tem smislu, ta vstvarja našo iredento. Ali delo je treba pričeti pri sebi, sebe pripravljati za žrtve in potem je osvoboditev Primorja in Korotana gotova, ker je nepremagljiva iredenta ustvarjena.

Politične vesti.

== Krajna organizacija JDS za vodstviški okraj vabi svoje člane in sodelavce na volilno shodo, kateri se vrši v četrtek dne 18. t. m. v gostilni Banko na Martinovi cesti. Udeležite se polnoštevilno.

== Zakon o redu in radu. Notranji sovražniki naše države so soproj na delu. To pot so si zbrali zasebne uradnike, da jih zaobrnejo za svoje namene. Nekdo, ki ga je lahko dobiti za vsako intrigo, je natisnil kričave plakate in letake najnesramnejše vsebine. Prireditelj shode očitno nima pojma o nameravanih zakonu o redu in radu, ki sicer niti v ministrski svet še ni prišel, vendar daje ljubljanskim širokonostnim žepom, da kriče o Srbih, ki bodo obesili zasebno uradništvo. V resnici o zasebnem uradništvu ni besede v celotnem zakonu, pač pa se za industrijske obrate zahteva, predno pride do stavke, poskus poravnave s posredovanjem vlade. Ta grozna namera danes razburja nekatere zmešane glave v Ljubljani. Kadar pa ne gre dobro, takrat vsi stankarji pribijejo k vladni klicat na pomoč proti »kapitalističnim odurohom«. Dobro bi bilo, da se objavi, kdo je vzpizoril to najnovejšo lopovstvo v Ljubljani, da se ga javnost zapomni. Ali vam ni še dovolj neureč, ki izvirajo iz naših notranjih težav? Treba, da se stori enkrat konec tem hujskarijam!

== NSS in železniško uradništvo. Pri-

šejo nam: »Nova pravda« je nedavno tega priobčila notico, v kateri se hoče javnost natveziti, da ni res, da je začelo železniško uradništvo obračati Deržicu hrbet itd. — Mi pribijamo, da je to res in še dostavljamo, da je uradništvo — južne in državne železnice — že do grla sito demagogij gospoda Deržice bodisi v »Zvezi«, bodisi na političnem polju. Mi — uradniki tega ne bomo trobili urbi et orbi z raznimi sprevodi po ljubljanskih ulicah potom raznih tablic in železničarske godbe, ampak bomo napravili Deržicu in njegovim strankam pogreb 28. novembra. Z volilnimi krogljicami, ki jih bo letelo najmanj 95% vse kam drugam, kakor pa v trušico g. Deržice, ki je šele v zadnjem času postal velik proletarec. Tako pismo. Odpor »Društva jugoslov. žel. uradnikov« pa nam javlja, da je »popolnoma izmišljena« vest, da je železniško uradništvo pokazalo hrbet g. Deržicu. Katera trditve sedaj odgovarja resnici? Prepričani smo, da prva, ki je nam došla od dobro poučene in zanesljive strani.

== Komunisti v Ljubljani prireja-jo shode, ki so posledno sprav dobro oblikovali. Osem do petnajst oseb s sklicateljem, policijcem in gostilničarjem vred poslušajo govornika vedno in povsod. Tudi predsednikom so imeli na Zabljaku v »Beligradu« tak sijajen shod. Bilo jih je — vseh skupaj — natanko 12. Predsedoval in govoril je g. Stefančič, ki je trdil, da bi nižji javni nametniki bili vsi radi komu-

nisti, a tega jim ne dovolijo višji uradniki. Ti višji uradniki pa tega ne dovolijo nižjim, ker se boje, če bi komunisti smagali, da bi morali ravno toliko delati, kot nižji ter imeli potem ravno tako nizke plače. Tako je tudi pri vojski. Če bi bila vojska komunistična, bi imeli višji častniki iste plače kot prostaki. Ker pa ima kralj ogromno plačo, nimajo prostaki nobene. Toda le ne obupati! Kmalu zmaga svetovni komunizem in vse bo imelo isto delo in isto plačo! Tedaj bo raj na zemlji. Gosp. Stefančiča priporočamo prof. dr. Šerku.

== Kandidatura g. Franchettija je vzbudila veliko pozornost med obrtniki vse dežele. Franchetti je izkušen obrtniški vodja, ki ima le to »napak«, da nikdar ni hotel jesti iz klerikalnih korit. To »napako« mu očitajo klerikalci, vendar zaman. Klerikalci, videč da jim ne gre dobro, sedaj podpihujejo k raznim samostojnim in narodnosocialnim ekstravagancam. To delajo, da bi cepili obrtniške glasove z namenom, da pade obrtniški kandidat. Obrtnikov na Kranjskem je okoli 10.000 in če stori samo velik del dolžnost napram svojemu stanu, je Franchetti gotovo izvoljen. Napredni obrtniki, zapodite vse klerikalne in druge hujšake, ki sicer taje klerikalizem, a v resnici nič drugega ne delajo kakor napeljujejo vodo na klerikalni mlin.

== Ogroženje proti narodnosocialni zgačariji v vseh mestih in trgih raste, kamor se prikažejo narodnosocialni demagogi. V nedeljo so imeli ti ljudje shod v Škofji Loki, kjer je prazno elano mlati znani trgovci s cikorijsko F-a-k-i-n, ki je med vojno brez koncesije skušal obesiti škofjelovski aprovizaciji vagon cikorijske. (Kako se reče takim?) Klerikalci zadovoljno gledajo to razdalno delo političnih zgačarjev. Oni so le za to tu, da odvzamejo napredni ideji par sto glasov. Poženimo jih, kamor spadajo.

== Višek pokvarjenosti. Bivši župan Vehovec v Žužemberku je tožil notarja Carlja, ker ga je le-ta javno označil kot propalico in denuncianta. Razprava in razsodba, s katero je bil Carlj oproščen, je pokazala tako pokvarjenost Vehovca, da bi tak človek nikdar več ne smel na dan. Kljub temu ga je SLS še enkrat izvolila za župana v Žužemberku, glavno glasilo SLS »Domoljub« pa piše 15. t. m.: »Gospod župan Vehovec, niste osramočen. Še bolj Vas bomo čislali in spoštovali. Pride še dan...« S tem se SLS službeno identificira z Vehovcem. Ali ni tam nikogar več, ki bi se tega sramoval?

== Korošec shod v Mariboru. Maribor, 16. novembra. Danes je imel minister dr. Korošec, katerega so večer pozvali brzojavno na ministrski svet v Beograd, a se temu vabilu ni odzval, tu shod v koncertni dvorani narodnega gledališča. Dvorana je bila sicer polna, a njegovih pristavev je bilo jako malo, komaj kakih 20 kmotov in kakih 50 klerikalcev iz Maribora, vse drugo pa so bili pristali drugih strank. To je videl tudi dr. Korošec, ki je izjavil, da ve, da je v dvorani mnogo ljudi, ki jih ne bo prepračil. Nato se je zalezel v nasprotnike, češ, da mu očitalo, da je milijonar, medtem ko je bil pred vojno reven kaplan. Osebito se je dr. Korošec jezil na »Tabore«, ki ga je pozval, naj pojasni znano jajljo afero. Imenoval je ljudi okrog »Tabora« lumpe, lažnjivce, hinavce in obrekovalce, ker se mu je očitalo, da je izvolil v Avstrijo cele vagone jalc dr. Korošec sicer te trditve ni ovrgel, pač pa je izjavil, da nasprotniki nimajo zato nobenih dokazov. Nadalje je izjavil, da je kriva dragotina volje na pretrgan izvoz. Zgajavil je, da je bila SLS dotična stranka, ki je izpodkopala habsburški monarhijski ta med slovenskim ljudstvom in da je ona sejala med ljudstvo idejo združitve vseh Jugoslovenov. (Kaj pa je delala do l. 1917? Ali ni najnesramnejše ščuvala proti Srbom?) tako da se je njemu očitalo, da je prodal slovenski narod Srbom za Judežev groše. Hudoval se je zelo na hrvatske separatiste, katere je imenoval temne elemente, ki rujejo proti državni enotnosti. Zavrčal je trditve, da se našim volakom v Srbiji hudo godi, češ da to ni res, da sicer hrana ni za vsakega, da tudi njemu ni ugajala, a da se je treba privaditi. — Uradnikom je obljubil, da se bo SLS vedno zavzemala za njihove zahteve. Trditve, da bi bil on podražil železnice, je z vso ogorčenostjo zavrčal. Prekmurju je obljubil novo železniško zvezo s Štajerskim, obenem pa izjavil, da je silno težko, dobiti potrebnega denarja, oziroma posojila, ker naša država nima niti enega prijatelja na svetu. JDS je obljubil in prorokoval za 28. novembra pogreb, samostojno kmetstvo stranko pustil za enkrat živeti, ker bi sicer nastala kaka druga stranka, proti NSS nima ničesar, ker o njej ni ničesar slabega slišal, komuniste in socialne demokrate pa vsakdo lahko sodi po medu v Rusiji. SLS je za samoupravo Slovenije in zato mora 28. t. m. pri volitvah v konstituanto zmagati — Isto struno je za dr. Koroševim govorom ubral tudi profesor Vesjenjak, a oba govornika sta za svoja izjavljala žela le klaverno odobravanje redkih svojih pristavev.

== Dr. Vesnič in dr. Trumbić v avdienci. Dne 17. ob 11. dopoldne sta bila pri regentu sprejeta v avdienci dr. Vesnič in dr. Trumbić, da poročata regentu o pogajanjih s Italijo.

== Rapalski sporazum in borna. »Jutranji list« poroča iz Beograda, da so sprejeli vesti o sporazumu z Italijo na beogradski borzi zelo povoljno. Rešitev tega vprašanja bo dovedla do umenjanja vojske in do okrepitve naše gospodarske moči. Dobri odnosi s Italijo bodo imeli tudi zelo zadovoljiv vpliv glede naših kreditov v inozemstvu. Dokaz temu je dejstvo, da se je dinarska valuta pod vplivom vesti iz Italije znatno izboljšala.

== Rapalski sporazum in borna. »Jutranji list« poroča iz Beograda, da so sprejeli vesti o sporazumu z Italijo na beogradski borzi zelo povoljno.

== Narodno predstavništvo se ne sklicuje. »Večerni« javlja iz Beograda, da so nekateri poslanci hoteli v parlamentu interpellirati radi rešitve jadranskega vprašanja. Predsednik zbornice je hotel sklicati sejo, čemur pa se je energično uprl ministrski predsednik dr. Vesnič, češ da bo sklicanje seje gotovo izzvalo krizo v kabinetu. — d

== Roškar in Korošec. Maribor, 16. novembra. Roškar je imel v nedeljo shod v Svecini in sicer v šolski sobi, ki mu jo je dal na razpolago šolski svet. Na shodu je kmotom razlagal, da so uradniki krivi dragotne in da je zadnje zvišanje davkov v zvezi z zvišanjem plač uradnikov. — Dr. Korošec, ki je imel danes v Mariboru shod, pa je zavračal, da uvidi potrebo, da se uradništvo temeljito zvišajo plače, ker hodišče že vsi razcanani in raztrgani okrog. SLS se je baje doslej zavzemala vedno za zahteve uradništva in bo to tudi v naprej storila. Kdo izmed obeh ima prav? Nadalje je Roškar na svojem shodu trdil, da vlada v Beogradu demokratska klika, ki je za razdor med zakoni in da je zato potrebno, da se v Ljubljano dobi obširno slovensko avtonomijo. Dr. Korošec pa se je na shodu v Mariboru zavzemal za narodno edinstvo — Res, vidi se, da klerikalci ne znajo drugega, nego uganjati dvorezno politiko. Komu naj verujemo, dr. Korošcu ali Roškariju? Po našem mnenju niti enem, niti drugemu.

== Konec Narodnega predstavništva. Ko je ministrski predsednik dr. Vesnič odhajal v Italijo, je izjavil predsedniku zadržnega Narodnega predstavništva dr. Vukčeviću, da po odzivu poslancev in po današnjem stanju stvari ni več potrebno sklicati Narodnega predstavništva. Dr. Vukčević je večer zopet posetil ministrskega predsednika radi informacij, ali še ostane pri onem mišljenju. Po vsem kaže, da do sestanka ustavodajne skupštine ne bo več šel Narodnega predstavništva. — d

== Jugoslovenski komunisti aretirani v Franciji. »Agencija Havas« poroča, da je pariško državno pravdnštvo prišlo na sled protidržavnemu komplotu; v katerega so zapleteni trije sovjetski delegati, ki so prišli v Francijo v svrhu boljševiške propagande. Državna oblast je aretirala vse tri: Venceslava Vajlviča (!) iz Srbije, Italijana dr. Marti in Švicarja Fritzja Sulzbacherja, pri katerih so našli važne dokumente.

== »Straža« in rešitev jadranskega vprašanja. Mariborska »Straža« prinaša očitno iz okolice dr. Korošca inspiriran članek, v katerem se razpravlja o rešitvi jadranskega vprašanja. V članku se pravi, da je bila Slovenija prodana zato, da se reši Banat. Vesnič je sicer dober diplomat, a prijatelj Slovencev ni. Antončević, pomočnik kmetijskega advokata Trumbića, se je brizgal samo za Dalmacijo, a Slovenija mu je bila deveta briga, kar se je pokazalo že na sestanku na Krku in pozneje na rimskem sestanku. — V članku se nadalje obsoja separatistično politiko posameznih

strank, antimilitaristično in protisrbsko gonjo ter pledira za konsolidacijo države, ker je le v ujediničen in urejeni državi spas in rešitev vse Jugoslovenov.

== Bolgarija in Caribrod. Iz Pariza poročajo, da je bolgarska vlada vložila protest proti zasedbi Caribroda po naših četah. Bolgarska vlada priznava neuljudno mirovno pogodbo, na podlagi katere dobi Jugoslavija Caribrod, obtožuje pa našo vlado, ker je pustila zasedati mesto preje nego je došlo mejo mednarodna razmejitevna komisija in predno so se rešila številna vprašanja, ki so bila predložena v rešitev vrhovnemu svetu v Parizu. Bolgarska vlada pa je vkljub temu izlojalnosti ukazala svojim četam, da zapustijo Caribrod brez odpora. Po vsej Bolgariji je bilo tridnevno žalovanje za izgubljenim Caribrodom.

== Ljening o razmerah v Rusiji. V »Proletarski Pravdi« piše Ljening o žalostnem položaju v sovjetski Rusiji in pravi, da Rusija še nikdar ni doživela tako težke prehranjevalne krize, v kakoršni se nahaja sedaj. Lakota preti Moskvi in vsem drugim večjim mestom sovjetske Rusije. Tudi vojaštvo ne dobi več zadostne prehrane. Tročij pa piše v istem listu: Mi hočemo v drugih deželah zanetiti revolucijo zato, da ne bo ruska vojska več napadala. Potrebujemo obleke, obutve in živeža. Ako tega ne dobimo, je vse naše prizadevanje zaman.

== Dinastično vprašanje na Madžarskem. Bivši državni tajnik Stefan Kovacs je začel parlamentarno akcijo, ki naj bi povzročila, da se izreče madžarska narodna skupščina za brezpogojno izključitev Habsburžanov madžarskega prestola. Do sedaj se je pridružilo tej akciji nad 80 poslancev.

== Belgija mora imeti močno vojsko. Belgijski generalni štab je z ozirom na socialistično zahtevo po zmanjšanju vojaške službene dobe podal izjavo v kateri pravi med drugim, da mora imeti Belgija tako dolgo močno vojsko, dokler se ne izboljša splošen politični položaj. Močna vojska je edina garancija za neodvisnost države. Belgijska vojska mora biti močna vesled neprestano preteče nevarnosti, vsled sklenjenih vojaških pogodb in vsled popolne razorožitve angleške vojske, Anglija bi mogla v sili poslati le 180 tisoč mož.

== Vprašanje Egipta. Lord Milner je predložil angleški vladi poročilo, v katerem predlaga, naj se konstituirajo Egipt kot samostojna država z garancijami za varnost suškega prekopa. Poročilo ne vsebuje nikakih predlogov o egiptski ustavi, katero naj določi Egiptanci sami.

== Francija in Vatikan. Francoska vlada je na željo političnih krogov odgodila diskusijo o vzpostavitvi odnosov s Vatikanom do meseca januarja.

„Edinost“ o sporazumu.

— d Trst, 14. nov. »Edinost« očiše o dogovoru v Santi Margheriti na uvodnem mestu med drugim: Opravičeno se vprašujemo, čemu so se gospodje jugoslovenske delegacije prav za prav potrudili v Sv. Margherito Ligursko? Doseženi sporazum kaže, da je bila beseda »pogajanja« tu goli evfemizem, prazna formalnost. Kajti mi s svojimi preprostim razumom umevamo pojem pogajanja tako, da se skuša kaj doseči, da obe strani prejemata in dajeta, da se potem obojestranski pogajalci srečajo na srednji črti. Jugoslovenska delegacija pa je dajala in ni nič prejela! Ni res torej, da so šli na resnična pogajanja, ampak le — italijanski listi imajo popolnoma prav — da podpišejo kapitulacijo. Je li bilo treba, da so se le v ta namen potrudili na sestanek z italijansko delegacijo? Ostali bi bili lahko doma s svojimi gospodnjimi soprogami vred. Saj bi bili lahko sporočili iz Beograda v Rim, da sprejemajo — vse. Lahko si je misliti, kak porazen vtis napravi na naš narod na tem ozemlju dejstvo, da ničesar ne čujemo o tem, da bi bili gospodje kaj storili in kaj dosegli v zagotovitev njegove narodne eksistence, za njegovo bodočo usodo. Z vso kruto realnostjo nam zveni iz vseh poročil o dogovoru v S. Margheriti nasproti klic: Zlo za vas! Položili so nas na žrtvenik. Priznati pa moramo, da je vendar eno dejstvo tu, ki jih nekoliko razbremeni. Kriva je tudi naša lavnost — posebno v Sloveniji in Hrvatski. Kriva je, ker ni dajala delegacij nikake zaslombe. Namesto da bi bil ves narod ena falanga iste duše, iste misli, iste volje, se trgalo in kolleto med seboj. Za načela gre, pravijo. Ali ob tem divjem plesu oko-

li strankarskega malika niso tmeč časa misliti na najzavednejši del svojega naroda. Ta narod stopa v negotovo bodočnost z opravičenim zavestjo, da ni zaslužil tega od svojih rojakov. To nam je sicer z ene strani v tolažbo, z druge pa nam ravno to, za narod na tem ozemlju častno dejstvo, najbolj grenki čustva v tej uri. — Sedaj pa še beseda rojakom. Huda je, toda pomislite, koliko je naš narod pretrpel v svoji zgodovini. In vendar se je ohranil in nikoli ni izgubil vere v samega sebe. Prebil je vsa zatiranja od strani avstrijskih vlad. Samo eno imejmo pred očmi: da ne pademo v grehe, ki imajo tako grozne posledice tam zunaj med našimi soplemenjaki! Ne obupamo, ker eno je, kar nas mora, kar nas gotovo reši: zlošno delo! Zbirajmo vse narodne sile, koncentrirajmo na naporih za veliki, za največji cilj: za narodno ohranitev našo! In v pobudo in tolažbo nam bodi pouk zgodovine, da narod, ki ima odločno voljo za življenje — ne umirajo. Zdravimo vse sile, da si priborimo jamstva za naš narodni obstanek in kulturni napredek! Italijanski nacionalisti nočejo nič čuti o reciprociteti, to je, da bi Jugosloveni na tem ozemlju dobili ista jamstva kakor Italijani v Dalmaciji. No, mi se ne odrekamo nadi, da se italijanski državniki ne bodo otežali spoznanja, da bo pravičnost, zadovoljstvo vseh državljansov najtrdnjša podlaga tudi za italijansko državo. Nič tarnanja, nič jadikovanja — rojaki! Kajti to nam ne koristi. Koristilo nam pa bo — kakor že rečeno — zlošno, smotreno, dobro organizirano delo. Nič malodušja in srca kvišku!

== Dinastično vprašanje na Madžarskem. Bivši državni tajnik Stefan Kovacs je začel parlamentarno akcijo, ki naj bi povzročila, da se izreče madžarska narodna skupščina za brezpogojno izključitev Habsburžanov madžarskega prestola. Do sedaj se je pridružilo tej akciji nad 80 poslancev.

== Belgija mora imeti močno vojsko. Belgijski generalni štab je z ozirom na socialistično zahtevo po zmanjšanju vojaške službene dobe podal izjavo v kateri pravi med drugim, da mora imeti Belgija tako dolgo močno vojsko, dokler se ne izboljša splošen politični položaj. Močna vojska je edina garancija za neodvisnost države. Belgijska vojska mora biti močna vesled neprestano preteče nevarnosti, vsled sklenjenih vojaških pogodb in vsled popolne razorožitve angleške vojske, Anglija bi mogla v sili poslati le 180 tisoč mož.

== Vprašanje Egipta. Lord Milner je predložil angleški vladi poročilo, v katerem predlaga, naj se konstituirajo Egipt kot samostojna država z garancijami za varnost suškega prekopa. Poročilo ne vsebuje nikakih predlogov o egiptski ustavi, katero naj določi Egiptanci sami.

== Francija in Vatikan. Francoska vlada je na željo političnih krogov odgodila diskusijo o vzpostavitvi odnosov s Vatikanom do meseca januarja.

== Dinastično vprašanje na Madžarskem. Bivši državni tajnik Stefan Kovacs je začel parlamentarno akcijo, ki naj bi povzročila, da se izreče madžarska narodna skupščina za brezpogojno izključitev Habsburžanov madžarskega prestola. Do sedaj se je pridružilo tej akciji nad 80 poslancev.

== Belgija mora imeti močno vojsko. Belgijski generalni štab je z ozirom na socialistično zahtevo po zmanjšanju vojaške službene dobe podal izjavo v kateri pravi med drugim, da mora imeti Belgija tako dolgo močno vojsko, dokler se ne izboljša splošen politični položaj. Močna vojska je edina garancija za neodvisnost države. Belgijska vojska mora biti močna vesled neprestano preteče nevarnosti, vsled sklenjenih vojaških pogodb in vsled popolne razorožitve angleške vojske, Anglija bi mogla v sili poslati le 180 tisoč mož.

== Vprašanje Egipta. Lord Milner je predložil angleški vladi poročilo, v katerem predlaga, naj se konstituirajo Egipt kot samostojna država z garancijami za varnost suškega prekopa. Poročilo ne vsebuje nikakih predlogov o egiptski ustavi, katero naj določi Egiptanci sami.

== Francija in Vatikan. Francoska vlada je na željo političnih krogov odgodila diskusijo o vzpostavitvi odnosov s Vatikanom do meseca januarja.

== Dinastično vprašanje na Madžarskem. Bivši državni tajnik Stefan Kovacs je začel parlamentarno akcijo, ki naj bi povzročila, da se izreče madžarska narodna skupščina za brezpogojno izključitev Habsburžanov madžarskega prestola. Do sedaj se je pridružilo tej akciji nad 80 poslancev.

== Belgija mora imeti močno vojsko. Belgijski generalni štab je z ozirom na socialistično zahtevo po zmanjšanju vojaške službene dobe podal izjavo v kateri pravi med drugim, da mora imeti Belgija tako dolgo močno vojsko, dokler se ne izboljša splošen politični položaj. Močna vojska je edina garancija za neodvisnost države. Belgijska vojska mora biti močna vesled neprestano preteče nevarnosti, vsled sklenjenih vojaških pogodb in vsled popolne razorožitve angleške vojske, Anglija bi mogla v sili poslati le 180 tisoč mož.

== Vprašanje Egipta. Lord Milner je predložil angleški vladi poročilo, v katerem predlaga, naj se konstituirajo Egipt kot samostojna država z garancijami za varnost suškega prekopa. Poročilo ne vsebuje nikakih predlogov o egiptski ustavi, katero naj določi Egiptanci sami.

== Francija in Vatikan. Francoska vlada je na željo političnih krogov odgodila diskusijo o vzpostavitvi odnosov s Vatikanom do meseca januarja.

== Dinastično vprašanje na Madžarskem. Bivši državni tajnik Stefan Kovacs je začel parlamentarno akcijo, ki naj bi povzročila, da se izreče madžarska narodna skupščina za brezpogojno izključitev Habsburžanov madžarskega prestola. Do sedaj se je pridružilo tej akciji nad 80 poslancev.

== Belgija mora imeti močno vojsko. Belgijski generalni štab je z ozirom na socialistično zahtevo po zmanjšanju vojaške službene dobe podal izjavo v kateri pravi med drugim, da mora imeti Belgija tako dolgo močno vojsko, dokler se ne izboljša splošen politični položaj. Močna vojska je edina garancija za neodvisnost države. Belgijska vojska mora biti močna vesled neprestano preteče nevarnosti, vsled sklenjenih vojaških pogodb in vsled popolne razorožitve angleške vojske, Anglija bi mogla v sili poslati le 180 tisoč mož.

== Vprašanje Egipta. Lord Milner je predložil angleški vladi poročilo, v katerem predlaga, naj se konstituirajo Egipt kot samostojna država z garancijami za varnost suškega prekopa. Poročilo ne vsebuje nikakih predlogov o egiptski ustavi, katero naj določi Egiptanci sami.

Telefonska in brzolavna poročila.

O RATIFIKACIJI RAPALLSKE POGODE.

— d Beograd, 16. novembra. Tekom tega tedna se mora v Rimu in v Beogradu najti način, da se čimprej ratificira pogodba, sklenjena v Rapallu. Verjetno je, da bosta obe vladi izvršili ratifikacijo z ukazom, ne da bi zahtevali odobrenja v parlamentu. Očitno pa bo še tekom tega tedna imel velik zbor o sporazumu.

NASLEDNICA AVSTRIJE — ITALIJA. — d Beograd, 16. novembra. »Politika« opozarja o priliki rapalske zveze med Italijo in nami na identičnost tega postopka z postopkom Avstro-Ogrske okupacije Bosne in Hercegovine. »Politika« zaključuje, da ostane Italija naš sovražnik tudi po S. Margheriti.

MILLO IN D' ANNUNZIO.

Trst, 15. novembra. Agenzia Stefani poroča: Po vestih iz Zadra sta se

admiral Millo in d' Annunzio slučajno sestala na odprtem morju. Pogovor, ki sta ga imela med seboj, je bil silno bučen. Millo je izjavil, da je držal svojo besedo kralju in državi. Kakor se govori, se je Millo popolnoma posrečilo, spreobrniti d' Annunzia k svojim nazorom. Posadka ladij se je vedla popolnoma disciplinirano. — Millo je odpeljal kralju udanostno brzojavko.

ZVEZA NARODOV IN AVSTRIJA.

— Dunaj, 16. novembra. Generalni tajnik zveze narodov v Ženevi je poslal predsedniku avstrijskega kabineta zveznemu ministru, dr. Mayru dopis, v katerem obvešča avstrijsko vlado o določbi sveta zveze narodov, ki se je sklenila dne 22. oktobra t. l. v Bruslju glede jamstev zveze narodov za neka določila mirovne pogodbe med zavezniškimi in pridruženimi velesilami na eni strani in Avstrijo na drugi strani. Določila st. germanske mirovne pogodbe se tičejo oseb le v toliko, v kolikor so te pripadniki plemenskih in verskih manjšin.

NEMCI DAJEJO — AVTONOMIJO.

— d. Berlin, 16. novembra. Državni zbor je soglasno sprejel zakonski načrt glede avtonomije Gorenje Šlezije.

PROTINEMŠKE DEMONSTRACIJE V PRAGI.

— d. Praga, 16. nov. V Pragi je danes popoldne prišlo do velikih protinemških manifestacij. Na Vavčevskem trgu je bilo zborovanje, na katerem so govorili zastopniki severno-čehskih manjšin. Mnogi so šli potem k staremu nemškemu gledališču in k redakcijam nemških listov »Bohemia« in »Prager Tagblatt« ter jih zasledili. Demonstracije so nekrvave in je bilo zvečer zopet vse mirno.

RADI JOŽEFOVEGA SPOMENIKA.

— d. Praga, 16. novembra. »Prager Tagblatt« poroča iz Heba: Naklep na spomenik cesarja Jožefa je skrajno razburil prebivalstvo; ta razburjenost si je v nedeljo dopoldne dala duška v burnih prizorih. Hebanci so razdeljali češko šolo, razbili pohištvo in ga vrgli na cesto. Ponoči na ponedeljek okoli ene je prišlo okoli petnajst čeških vojakov z nasajenimi bajonetami na Kolodvorsko cesto in se postavilo v rojno vrsto. Ker so na trgu postavljene redarji slutili nov napad na spomenik, so obvestili orožništvo, ki je nemudoma prihitelo. Nato so vojniki izginili v temi. Včeraj popoldne se je raznesla vest, da se namerava nov napad legionarjev na spomenik. Zato so orožniki in redarji zasledili trg in strazili spomenik. Naposled so naročili dvema delavcema, naj prikupita soho z železnimi sponami na podzid. — »Bohemia« javlja: Ko je prišlo na Kolodvorsko cesto 20 častnikov, med katerimi je bilo baje šest Francozov, je zapela množica »Die Wacht am Rhein«, nakar je eden izmed častnikov pretil z ročno granato. Ob prerokanju so nekateri častniki potegnili revolverje in oddali več strelcev, ker so se čutili ogrožene. Zagnali so tudi dve ročni granati, ki sta lahko ranili pet oseb.

VENIZELOS — PORAŽEN?

— d. London, 16. novembra. Po dosedanjih poročilih iz Grške sta Venizelos in njegova stranka pri volitvah poražena. Od vsega dosedanjega kabineta je izvoljen menda samo en član.

— d. Atene, 16. novembra. (Havas) Vlada je odstopila. Regent je pozval k sebi Rhalisa. Borza je zaprta, ker se boje panike.

— d. Beograd, 15. novembra. Iz Soluna javljajo: Po poročilih, ki so dospela dosedaj, je povodom današnjih volitev na Grškem prišlo v mnogih krajih do krvavih spopadov.

— d. Pariz, 15. novembra. (Havas) Po poročilih iz Aten od 14. t. m., so se vršile volitve po vsej državi. Prvi doslej znani rezultati se glase v prid Venizelosovim pristajšem.

— d. Atene, 16. nov. (Havas) Po dosedaj znanem izidu volitev je izvoljenih 118 venizelistov in 250 pristajev kraljeve stranke. Poraz Venizelosov je popoln. Z njim vred so podlegli vsi njegovi ministri, razen dveh. Niti v Makedoniji, niti v stari Grčiji, izvemši Epir, ni bil voljen niti en venizelist.

GDANSKO — SVOBODNO MESTO.

— d. Gdansk, 15. novembra. Danes popoldne je višji komisar Strutt v ustavodajni skupščini proglasil mesto Gdansko za svobodno mesto. Strutt je pri tem omenil, da prevzame zveza narodov v kratkem varstvo svobodnega mesta Gdanskega in da prizna tudi ustavo, ki jo bo sklenila ustavodajna skupščina. Končno je rekel: Sedaj, gospodje, govorim vam kot vojak k vojakom, kakaj skoraj vsi od vas ste bili vojniki, vojniki največje in najbolj občudovane vredne armade na svetu (živahno odobravanje na desni) vam povem, vzdržujemo mir, vedno na znotraj kakor na zunaj. Svet potrebuje miru, naj bosta tedaj Gdanska in Poljska za vzgled. Prebivalci države Poljske in svobodnega mesta Gdanskega pa naj žive skupaj v miru, sreči in prijateljstvu. S tem slovesno proglasim mesto Gdansko z okolico od danes naprej za svobodno mesto.

BOLJŠEVIKI PORAZILI VRANGLA.

— d. Moskva, 15. novembra. Danes je vkorakala rdeča armada v Sebastopol, na ta način dovršujoč pohod na Krim. Vranjlovi generali, škofje in bančni ravnatelji poizkušajo pobegniti na antantnih ladjah.

— d. Moskva, 16. novembra. Rdeče čete so dne 15. novembra zasedle Simferopol in Feodosijo. Budničjeva konfrenta je sovražnika obkolila in ga vladno

ujela. Vranjel in njegovo vrhovno poveljništvo se pripravila za beg.

— d. Pariz, 16. novembra. Francoške ladije vkrcajejo begunce s Krima. Angleške ladije pri tej akciji niso udeležene. Govori se, da pridejo tudi ameriške ladije v Sebastopol, da pomagajo pri prevažanju beguncev. Begunce odvažajo v Carigrad.

MIROVNA POGAJANJA V RIGI.

— d. Riga, Dne 16. novembra zvečer je bila prva seja mirovne delegacije v Rigi. Predsednik ruske delegacije je poslal poljsko delegacijo, naj naznanijo svoji vladi, da sovjetska vlada ne smatra gibanja poljskih čet kot kršenje točke 6. pogodbe za premirje. Vendar pa je sovjetska vlada vsled operacij generala Balakoviča prisiljena, ukretniti vse potrebno, da ne pride do spopadov. Zatorej prosi sovjetska vlada, naj se ne smatrajo ti ukrepi, kakor da so naperjeni proti poljski državi.

RAZMERE NA MADŽARSKEM.

— d. Budimpešta, 16. nov. Te dni se bo sestavila nova vladna večina. Rekonstruirani kabinet Telekijev se bo opiral na poljedelce pod vodstvom Rubineka, ki hoče ustanoviti demokratično agrarno stranko. Obenem pa se bodo odstranili kompromitirani elementi krščanskega režima. Pristaši te skupine so Habsburgovci, ki se obenem zavzemajo za svobodno volitev kralja in za sporazum z veliko in malo entento. Na drugi strani se nahajajo Karlisti in vodje krščansko-socialnih združenj s Szmerescsanyjem in Hallerjem na čelu, ki zastopajo intranzigentno politiko. Te podpirajo Karlisti, ki ne prestopajo grozijo s tem, da bodo v narodni skupščini postavili predlog, s katerim nameravajo kralja Karla zopet poklicati na madžarski prestol.

PROF. E. DENIS OBOLEL.

— d. Praga, 16. nov. Profesor Ernest Denis je v Pragi zbolel in so ga prepeljali v sanatorij, kjer ga bodo operirali. Včeraj popoldne ga je obiskal predsednik Masaryk.

SIBIRIJO BODO IZKORIŠČALI AMERIČANI.

— d. Stockholm, 16. nov. Kakor je ameriški finančnik Vanderlip sporočil švedskemu časopisu, so Zedinjene države po pridobitvi pokrajin v Sibiriji dobile kontrolo nad trgovino z oljem na obali Tihega morja. Ruska vlada bi v treh letih v Ameriki nakupila blaga za tri milijarde dolarjev in v plačilo ponudila zlata, platine, kožuškovine, olja, olmatih izdelkov, celuloze, vina, kož, žita in drugih sirovin, ki so v veliki množini pripravljene za odposilitev. Blago, katerega bi v Ameriki ne želeli, bi se razdelilo evropskim deželam. Vanderlipov sindikat bo kot finančni zastopnik ruske vlade neutegoma jel delovati za vpostavitve trgovinskih odnošajev in za pospešitev odprave angleške blokade.

Iz naše kraljevine.

— Častni doktorat podbana Rojca. Dne 16. t. m. dopoldne je bila v tukajšnjih vsenčistični avli svečana promocija dr. Rojca za častnega doktorja medicine za njegove zasluge, ki jih je stekel za ustanovitev medicinske fakultete v Zagrebu. Svečanosti so prisostvovali profesorji vseh fakultet, vladni poverjeniki, načelniki uradov in mnogobrojno občinstvo. V svojem govoru je rektor slavil podbanove zasluge, za kar se mu je podban zahvalil.

— Gostilničarski kongres. V Beogradu je bil v nedeljo odprt gostilničarski kongres, ki bo trajal tri dni. Po kongresu priredijo izlet v Smederevo, da si ogledajo ondote vinograde.

— Vojaško gledališče. Ker je vojno ministrstvo zahtevalo, da se dajo okrepitve narodnega duha za vojaške brezplačne predstave, je narodno gledališče v Beogradu stavilo predlog, da se po možnosti ustanovi nekoliko stalnih vojaških gledališč.

Neodrešena domovina.

— Italija in varstvo manjšin. Zagreb, 16. novembra. »Narodno Delo« javlja iz Beograda: Dognava se, da Italija nikakor ni hotela pristati na to, da se sprejme v besedilo pogodbe klavzula o varstvu naših rojakov, ki postanejo italijanski državljani. Goličiti je pristal samo na to, da poda v parlamentu izjavo o zaščiti naših manjšin. Ta izjava bo veljala kot jamstvo za naše manjšine od strani Italije.

— Interniran — žrtva. V Kastvu je umrl štirom Istre dobro znani učitelj Franjo Jelenc. Meseca aprila 1919. je bil interniran in dolgih 18 mesecev je trpel. Vrnil se je slaboten in komaj je užival par dni svobode, se je vlegel in kmalu na to umrl. Njegove zadnje besede so bile »Interniran — žrtva«. Pošiljal v miru, mučenik!

— V Zmujin v Istri je umrl Italijan domačin Giovanni Rovis, pravičnika duša, velika izjema med istrskimi Italijani. Pri pogrebu so se Italijanci vedli surovo, po pogrebu pa so prijeli domačega župnika P. Filipca, ga položili na voz in odpeljali v njegov rojstni kraj, v Lindar. Psovala je svojat, kričala nani, pljuvala in neki podivjanec ga je udaril v obraz. Karabinjerji niso čutili potrebe, da bi intervenirali. Kaj tako se bo godilo Jugoslovancem pod Veliko Italijo?

Volilšča in predsedniki volilnih odborov v Sloveniji.

Ljutomerški okraj.

Za predsednike volilnih odborov so imenovani: Plivčič vrh odvetnik dr. Leonard Božič, v Vidmu sodnik dr. Ivaj Hojnik, v Orhovcih sodni kancelist Miha Vončina, v Klučaroveh davčni asistent Miha Fajt, v Bučecovcih sodnik Niko Vrabl, v Verzeju odvetnik dr. Marko Stajnk, v Cezarjevcih sodni kancelist Ivan Bogatec, v Cvenju davčni upravitelj Josip Kajč, v Gornji Radgoni okrajni sodnik Anton Cigoj, v Mali Nedelji davčni upravitelj Josip Perme, v Spodnjih Ivancih sodni kancelist Fran Velak, v Radencih davčni upravitelj Lovro Kurič, v Ljutomeru davčni upravitelj Hinko Drvenik, v Murščaku notar Hinko Požun, v Presikih profesor Hinko Vodnik.

Mariborski okraj.

Za predsednike volilnih odborov so imenovani: Pri Sv. Antonu sodni oficij

Julij Šilec, v Limbušu avskultant dr. Fran Strlič, v Črmljenškem zdravnik dr. Josip Luzar, v Selnici pravni praktikant Josip Trost, v Spodnjih Hočah sodnik dr. Tomo Turato, v Frajhamu nadučitelj Josip Sabot, v Studencih notar Ivan Kolenc, v Kamnici deželni sodni svetnik dr. Ivan Vuk, v Zgornji Poljskavi kancelist Edmund Lorg, pri Sv. Martinu nadučitelj Feliks Škerjanc, v Spodnji Ložnici odvetnik dr. Urban Lemež, v St. Ilju sodnik dr. Matija Zorjan, v Selnici nadučitelj Josip Čonč, v Clnzatu sodni oficij Fran Korošak, v Črešnjevcu odvetnik dr. Florijan Kukovec, v Jatevbergu nadučitelj Anton Hren, v Gradški pis. predstojnik Jakob Podlesnik, v Sv. Miklavžu profesor Luka Brolih, v Sv. Marjeti profesor Matija Pirc, v Ščavnici živnozdravnik dr. Fran Samec, v Zicah profesor dr. Matko Heric.

Narodno gospodarstvo.

Naš promet s Čehoslovaško.

Za prevoz po železnica med obema državama veljajo sledeči pogoji: Železniški prevoz blaga med našo državo in čehoslovaško republiko je prost, ako so izpolnjeni predpisi, ki vlejajo v obeh državah za uvoz, izvoz in prevoz blaga. Blago se prevaža v obeh smereh v posameznih vozovjih ali v posebnih direktnih vlakih, ki se odpremljajo v posebnih rokih (enkrat ali nekočkrat na teden) s posebnih nabiranih postaj v eni državi na posebne nabiralne postaje druge države. V Čehoslovaški se začasno določata kot nabiralni postaji Břeclava (Lundenburg) in Češke Budějovice, v Jugoslaviji je nabiralna postaja Maribor. Blago se prevaža v zmislu bernske mednarodne konvencije z vsemi dodatki in dogovori, ki jih je sklenil mednarodni transportni komitet, ali s sledečimi omejitvami: tovornino za pošiljke odpravne postaje do avstro-jugoslovanke obmejne postaje kakor tudi vse postranske pristojbine, carino in stroške, nastale med prevozom od odpravne postaje do te obmejne postaje, plača pošiljatelj. Tovornino, stranske pristojbine, carino in stroške od te obmejne postaje do namembne postaje plača

prejemnik. Povzeta in predjemi niso dopustni. Naknadne dispozicije pošiljateljeve se izključujejo, razen ukaza, s katerim se izpreminja oseba prejemnika na isti namembni postaji. Izjava o interesu dostavitvenega roka ni dopustna. V tovarnem listu se mora prečrtati sklicevanje na mednarodno konvencijo. Vsa pismena sporočila na tovarnem listu morajo biti prevedena tudi v nemščino. Na vožnjo se sprejemajo pošiljke brzovoznega in tovarnega blaga samo v polnih vozovnih nakladah z najmanj 5000 kg ali pošiljke, ki zajemajo ves vozovni prostor. Tovornina kakor tudi vse stranske pristojbine se računajo po lokalnih blagovnih tarifah sodelujočih železnic. Železniške uprave sodelujočih držav izplačujejo upravičencu reklamantu v valuti dotične države odškodnino za izgubo, škodo ali zmanjšek, ki nastane pri pošiljkih, odpravljenih na podlagi dogovora, sklenjenega med obema državama. Obračunavanje in poravnavanje tako izplačanih vsot se uredi s posebnim dogovorom. Direktni vozninski stavki med posameznimi našimi in čehoslovaškimi postajami se prično skoro izdelovati.

Dnevne vesti.

V Ljublanji, 17. novembra 1920.

— Napravite konec klerikalnemu hujšanju proti Srbom! Naš list je že opetovano opozarjal na protidržavno in protisrbsko gonjo, ki se v zadnjem času sistematično širi po Sloveniji. Dasi smo dobro vedeli, od katere strani se inspirira in sistematski goji ta propaganda, vendar nismo doslej zabeležili tistih, ki so moralno odgovorni za to protidržavno agitacijo, ker smo menili, da se bodo le-ti vendarle spametovali ter opozorili po naših noticah, napravili energično konec rovarjenju, naperjenemu proti državnemu in narodnemu edinstvu. Toda, kakor vse kaže, smo se motili. Odgovorni činitelji klerikalne stranke trdovratno molče in mirno trpe to propagando in niso doslej niti z besedico obsojili teh pojavov. Nasprotno, zdi se, da jih ne samo odobrujejo, marveč da jim je celo veliko ležeče na tem, da se ta protidržavna in protisrbska propaganda čim najbolj razširi med slovenskim ljudstvom. Slučaji, ki so v zadnjem času prišli v javnost, govore delebe knjige: Dekle, ki je služila pri srbskem polkovniku, je brez povoda zapustila službo na ukaz svojega spovednika, ki ji je zagrozil, da ji ne da odveze, ako bo še nadalje služila pri pravoslavni obitelji. Sirote iz Lichtenurnovega zavoda ni smela sprejeti udobne službe pri srbski rodbini, ker ji katoliške nune niso dovolile, da bi službovala pri pravoslavni ljudih. V višem školskem svetu je kanonik Naderah protestiral proti temu, da bi bila v Ljubljani na dekliških ljudskih šolah namočena Srbinja kot učiteljica srbohrvatskega jezika, češ da se ne more trpeti, da bi mladino poučevala učiteljica, ki je pravoslavne vere, kar bi žalilo verska čustva katoliškega prebivalstva. Na shodu v Semiču v Beli Krajini pa je govornik, ki pripada Korošči klerikalni stranki, ščeval proti državi in proti Srbom ter se končno povpel do izjave: »Mi smo zidali kasarne za naše fante, ne pa za umazane Balkance.« Tako je govoril pristaj tiste klerikalne stranke, kateri so bili meseca aprila t. l. dobri srbski vojniki, ki so z nasajenimi bajonetami čuvali Katoliško sedaj Jugoslovansko tiskarno, ker so se klerikalci bali, da bi jim komunisti ne napadli in razrušili njihove trdnjave. Iz vseh teh slučajev se vidi, da je v tej gonji sistem. Klerikalna stranka hoče v ljudskih masah ustvariti državni in Srbom sovražno razpoloženje, zato ščevalo njeni pristaj minorgentum dosledno proti državi in Srbom, se lasjako najnižjim instiktom ljudske množice in se hlinijo kot edini zatočniki in branitelji slovenskega separatizma, da bi s tem priklenili nase nerazodno ljudstvo, na drugi strani pa plamte vsi odgovorni klerikalni voditelji, seveda samo na zunan, od samega navdušenja za državno edinstvo, da bi s tem nametali beografskim krogom peska v oči, da bi še nadalje mogli v Sloveniji neovirano opravljati v ovrbi obkopi prepranih Jugoslovanov kot habsburški in vaticanski volkovi svoje proti državi in narodnemu edinstvu naperjeno delo. Kako dolgo bo državna oblast za mirno trpela tako početje?

Skrajni čas je že, da poklicani činitelji z železno pestjo nastopijo proti temu gadnemu gnezdu ter razčeno do strupene zalego, sicer bo prekasno.

— Poziv slov. ministrom. Narodni svet za neosvobojeno domovino v Ljubljani je v zmislu današnjega sklepa seje predsedstva odposlal ministroma dr. Korošcu in dr. Kukovecu naslednjo brzojavko: Z ozirom na posebno težke pogubonone žrtve naložene s šmarjetnim dogovorom slovenskemu delu našega naroda pozivljamo oba gospoda slovenska ministra, naj odredita svoj podpis in rajši odstopita, kakor da bi sopotpisala pogodbo, ki je naš narod ne more nikdar priznati. Narodni svet za neosvobojeno domovino. dr. Gregorin, predsednik, dr. Fornazarič, tajnik, dr. Krmpotič, dr. Rybač, dr. Puc, Brandner, Merlak, dr. Srebrnič, Prunk, dr. Besednjak, Kante. O tem je Narodni svet obvestil tudi Slovensko ljudsko in Jugoslovansko - demokratično stranko, katerima strankama pripadata imenovana slovenska ministra. K temu pozivu pripominjamo: Ne zdi se nam srečno, da poziva »Narodni svet« zastopnik Slovenije v ministrskem svetu, naj z ozirom na rapalsko pogodbo izvajata konsekvence ter odstopita. Povzročita naj torej težko vladno in državno krizo. Ali se zavedamo daleko-sežnosti takega koraka? Ali se zavedamo, da bi državna kriza v tem položju lahko imela za posledico — vojne zapletaje? Res, nekateri govorijo že o potrebi takojšnje mobilizacije To so nerazodni, lahkomiselni in neodgovorni elementi, ki jim je bodočnost naše države deveta briga, zato pa je dolžnost vseh onih, ki jim je res pri srcu blagor in sigurna bodočnost domovine, da z vso odločnostjo nastopijo proti ljudem, ki hočejo v svojem slepem demagogstvu spraviti državo v največjo nevarnost. Menimo, da priznava i »Narodni svet« tezo, da mora biti blagor domovine najvišji zakon, zato smo prepričani, da bo v državnem in narodnem interesu storil vse, da se država obvaruje pred težko notranjo in zunanjo krizo, ki bi jo lahko stala življenje. Končno še eno: Ali priznavamo naše državno in narodno edinstvo? Ako ga, potem ne poznamo ne srbskih, ne hrvatskih, ne slovenskih, marveč samo naše vseskupne jugoslovanske minstre!

— Javen shod bo danes v sredo, 17. novembra ob 7. zvečer pri Čišnovarju na Dolenjski cesti. Govorita gg. Ivan Mohorič in dr. Ravnlhar.

— Shod za državne in zasebne uradnike, poduradnike, vpojočence in sluge bo v petek dne 19. novembra ob 8. zvečer v Mestnem domu. Govorita g. prof. Reiser in g. dr. Nova k.

— Naša severna meta pri Mariboru v opasnosti. Maribor, 16. novembra. V odseku od Sv. Duha do Mure nam grozi s strani razmetlitve ne komistie nova opasnost. Od I. alteršperga je mela po Pesniški dolini in proti St. Ilju potegnena tako, da grozi nevarnost, da pripadejo čisto slovenske občine k Avstriji. Tukajš-

nji Nemci vsled tega zopet dvigajo glave in upajo, da bo tudi zanje prišel čas, ko bo Maribor zopet združen z Avstrijo. »Tabor« poroča, da se je pri svojem delu ozirala razmejitvena komisija osobito na interese pruskega barona Tricka in dr. Neuwirtha.

— Čudne razmere. Iz Maribora poročajo, da se je v tamkajšnji »Metallgewerbetenossenschaft« vršila te dni vajeniška preizkušnja, seveda samo v nemškem jeziku, tako da so bili slovenski vajenci v nevarnosti, da padejo, ker jih njihovi eksaminatorji niso razumeli. Rešila jih je hišnica, katero so poklicali, da je služila za tolmača. Skušnja se je vršila v sobi, kjer še danes visi slika bivšega cesarja Frana Josipa.

— Logaški župan za Italijane? Z ozirom na našo včerajšnjo notico pod tem naslovom nam poročajo iz Logatca: Ko se je pri nas izvedelo o brzojavki, da Logatčani zahtevajo priklonitev k Italiji, smo razburjeni zahtevali pojasnil, kdo je odposlal infamno brzojavko. Že poldrugo leto vodi gerentstvo dolnenlogaške občine italijanski komisar Lutman, zato je letel sum nanj. Ta je izjavil, da je pripravljeno dokazati, da on ni avtor ene brzojavke, pač pa da so bili »ugledni« Logatčani pri njem in ga prosili, naj odpotšlje na italijansko vlado prošnjo, da bi ostal pod Italijo, česar pa on ni storil. Kdo so torej one podle duše? Govorijo se o lesnih trgovcih: Brankotu, Oblaku, Lenassiju, posestnikih Fr. Hodniku in Jelencu ter o trgovcu Verbiču. Ker bo ljudstvo po osvoboditvi zahtevalo javno obsodbo imenovanih, kakor tudi gor. logaškega župana Punčuha, na katerega leti sum, da je brzojavko odposlal, zato zahtevamo, da imenovani odvrnejo se sedaj od sebe sum, dokler imajo še priliko doprinesiti dokaze.

— Z vsenčističa. Gospod Lazar Knežević, načelnik ministrstva prosvete, je dne 16. t. m. posetil ljubljansko univerzo ter si ogledal vse univerzitetne naprave in institute.

— Vse obsebe vredno početje. Vsa naša javnost priznava potrebo, da se napravi pri nas v Sloveniji enkrat konec nadvladi klerikalne stranke. V to svrhu je treba, da se napredne vrste strnejo v močno falango, ki bo krepka dovolj, da započne odločni boj s klerikalizmom in ga porazi. Toda kaj vidimo v naprednih vrstah? Mesto složnega postopanja, se napredni življi cepijo na vse mogoče stranke in stranci in mislijo, da s tem koristijo napredni stvari. Tako čujemo, da nameravajo neki vrtočlanci na Gorenjskem osnovati neke posebne vrste napredno in gospodarsko stranko, češ da bo edino to novorojeno dete kos klerikalnem in jim prišlo do živga. Pozivamo napredno javnost, naj se ne da premetiti od prerokov, ki imajo borbo proti klerikalnem samo na jeziku, v resnici pa zasledujejo samo svoje samopašne namene; naj se vsakdo zaveda, da je možno uspešno nastopiti proti klerikalizmu samo, ako so vse v resnici napredne sile koncentrirane v eni enotni in močni politični organizaciji, ki jo predstavlja pri nas edino demokratiška stranka.

— Česká obec v Ljubljani. V soboto dne 20. t. m. členská schůze v rest. mlst. Narod. domu v 8 hod. večer. Na pořadu: volby do konstituanty. Účast všech členů nutná! — Výbor.

— Imenovanja v policijski službi. Za policijske oficijale so imenovani kancelisti: Josip Stepišnik, Jeseničec; Anton Knež in Srečko Andrejčič, Maribor, ter Karel Jug, Ljubljana. Za policijske kanceliste: pis. pom. Lavoslav Lipuš za Maribor, pis. pom. Adolf Fink za Ptuj, orož. straž. Fran Ramovš za Mursko Soboto ter narednika vodnika Anton Jurca in Rudolf Mislej za Ljubljano.

— Direktni vlak Ljubljana-Zagreb. Pišejo nam: S 1. novembrom je stekel na progi Ljubljana - Karlovac - Zagreb prvi direktni vlak. Omenjeni vlak, ki je vozil v noči od 3. na 4. t. m. svojio direktno pot, je došel z neizogibno zamudo redno v Karlovac. Med tem, ko je »direktni« vlak stal na postaji je dobrel pol ure, prisopihala bakarski osebni vlak, ki odide po voznem redu eno uro za direktnim ljubljanskim vlakom proti Zagrebu. Po preteku par minut je odphpal bakarski vlak proti Zagrebu. Ljubljanski »direktni« brzojavke pa je zaspal na postaji. Na interpelacijo potnikov je blagovolil mlad glavav staničev odgovoriti, da ni na razpolago stroja in da odide direktna garnitura z naslednjim osebnim vlakom. Poleg tega je omenil, da je opozoril spovednika, da naj avizira »direktni« potnike, da naj prestopijo v bakarski vlak, kar se pa žalibog ni zgodilo. Koga zadene tu glavna krivda, ne vemo in bo pri danih razmerah tudi težko ugotoviti. A čudno se nam zdi, da se uvede direktni vlak brez potrebnih strojev in da zastanejo potniki v tej direktni garnituri na mitem karlovarškem kolodvoru, kjer se moraš skoro učiti madžarsčine, če hočeš sploh dobiti kako pojasnilo. Potniki so morali ostati čez noč v Karlovcu. Ali je to zlobnost ali skrajna zanikrnost? Ker je v interesu javnosti in pa medosebni odnošajev med Slovenci in Hrvati se nam zdi umestno opozoriti merodajne činitelje, da naj blagovolijo vpoštevati tuintam tudi onemogi klic iz potujočega občinstva, kateremu nudi današnja železnica itak le povsajanje za povsajanjem.

— Dodelitev Polenska poštneura uradn Moškanici. S 1. decembrom 1920 se dodeli občine Polensak, Polanci, Slomi in Hlapenci, razen poštne kraja Rotman, ki ostane v okolišu poštne urada Jurčinci, v okolišu poštne urada Moškanici in hkrati istočito

okoliša urada Juršinci. Zato se izloči pošta nabiralnica Polenski iz območja poštne urada Juršinci in dodeli poštnemu uradu Moškanjci.

— Osem podpor za mestne reveže po 40 K je na magistratu razpisanih. Več na oglasu na rotovžu.

— Naši vojni ujetniki v Indiji. Nar. zastopnik dr. Gj. Šurmin je priobčil v »Obzoru« pismo častnika Mustafe Hajdanovića, ki poroča, da je v Ahmednagaru pri Bombayu še vedno 27 Hrvatov, Srbov in Slovencev, za katere se nihče ne zveni. Trirat so brzojavili v Beograd, a niso dobili odgovora. Trpe strašno pomanjkanje, zabiti za žicami se ne smejo gani, a Angleži jih nečesto izpustijo, dasi so se borili proti boljševikom. Med ujetniki so tudi akademiki, odvetniki, uradniki in večinoma kmetje ter delavci. Slovenca sta Iv. Ivanuša, kmet s Huma, in Jos. Streinar, inženjer iz Postojne.

— Sprememba voznega reda. Obratno ravnanje južne železnice objavlja: Na prosti židani most — Zagreb i. k. vozita počasi z dne 18. novembrom 1920 osebnih vlakov, ki sta vozila dosedaj iz Zagreba i. k. do Brezice in obratno, iz Zagreba i. k. do Zidanega mosta in obratno. Odhod iz Zidanega mosta ob 5 uri 15 min., prihod v Zagreb i. k. ob 7. uri 32 min. V obratni smeri odhod iz Zagreba i. k. ob 12. uri 55 min., prihod v Zidani most ob 15. uri 39 min. — Lloyd ekspresni brzojavci Dunaj — Trst ima poleg dosedanjih voz od 17. novembra 1920 še dva voza za Zagreb i. k. in sicer 1 spalniki in 1 voz: I. in II. razreda. Odhod iz Dunaja vsako sredo ob 19. uri, prihod v Zagreb i. k. vsak četrtek ob 7. uri 32 min. V obratni smeri odhod iz Zagreba vsak torek ob 0 uri 2 min., prihod na Dunaj vsak torek ob 11. uri 40 min.

— Vlom v žalca. Ponoči dne 12. novembra so neznani storilci vlomili v Vizovškovo manufakturno trgovino v Žalcu na Štajerskem. Tatovi so odnesli 35 kosov finega angleškega sukna zelenkaste barve, 5 kosov tankega volnenega zimskega sukna, 6 kosov modernega črnečnega sukna, 4 steklenice konjaka, 1 steklenico belinkovca ter za 400 K papirnatega drobiža. Tatovi so prav po vandalsko oplenili to trgovino. Celokupna škoda znaša 182.000 K. Orožniki tatove intenzivno zasledujejo, katerih pa doslej še niso mogli izslediti.

— Mimo cilja! Prejeli smo in priobčujemo: Z ozirom na notico pod gornjim naslovom v št. 260 »Slov. Naroda« mi dovolite, da spregovorim tudi jaz, ki sem v aferi direktno prizadet. Prepričan sem, da bi bil gospod pisec omenjene notice kot poznan poštenjak eden prvih, ki bi rekel, da je ravno ta naredba 744/19 pravična in poštena, če bi se mu šlo res za izvedbo stanovanjske akcije v pravi tiri, ne pa samo za primer katerega navaja. Pojasnim naj mu zato zadevo, ker vidim, da je napačno in slabo informiran: Vdova s svojo hčerjo biva v Ljubljani. Pristojni sta obe v Trst, dasi ima hči kot provizorica strojevska v nekem tukajšnjem uradnu službo. Druga hči je bivala vse leto v zasledenem ozemlju pri sorodnikih, šele sedaj, ko je dobila mati odpoved stanovanja, je bila brzojavno po materi poklicana v Ljubljano. Trditve, da živi sedaj vsa rodbina, to so tri osebe, od zaslužke hčere — strojevske, ni resnična, ker pač ta zaslupek za življenje ne more zadoščati, podnajemnice pa do odpovedi stanovanja niso imeli sploh nobene. Iz zanesljivih virov se tudi vé, da je vdova sama premožna in ima v Trstu sorodnico, ki je milijonarka. Vidi se iz tega, da sta imeli stanovanje le dve osebi in ne štiri in to osebi, pristojni v Trst, povrh tega pa osebi, ki po govoru in obveščanju med seboj na ulici in drugod sodeč, ljubita vse preje kakor pa Jugoslovane. Če se je torej tem dvema odpovedalo dosedanje stanovanje, istočasno pa se nakazuje mesečno sobo hčeri, ni to nobena krivica. In če se odpovedano stanovanje nakazuje državnemu uradniku, pristojnemu v Ljubljano, Slovencu, ki služi 14 let državi, ki je pretrpel pod bivšim avstrijskim orlom kot Sokol marsikateri gmeten in duševen udarec, ki je oženjen, čigar žena je bolehnica in ki že prosjači nad leto za skromno stanovanje, ki ima v Ljubljani še dve sestri, katerih ena je tudi državna uradnica, druga obiskuje trgovsko šolo, pa vsaka stanuje drugod in plačuje visoke stroške, je to popolnoma v redu in nihče nima povoda, da bi se mogel upravičeno proti temu pritoževati.

I. B.

— Železniška nesreča. Iz Bakra poročajo o nesreči na železniški progi Bakar-Zagreb. Govori se o sabotaži. Novejša poročila naznajo, da je na postaji Jaski osebni vlak iz Zagreba zadel v stoječi tovorni vlak. Poškodovani so trije vagoni in lokomotiva, ranjena je ena oseba.

— Velik vlom v Novem mestu. V noči 11. novembra je dosedaj neznan storilec vlomil v trgovino I. K. v Novem mestu. Iz kontornja je ukradel železno blagajno, vsebujočo nad 40.000 kron v gotovini, več hranilnih knjižic, dve večji knjižici, razne račune in druge neznatne reči. Denar je obstojal iz ene 1000 dinarske, 83—100 dinarskih, nekaj 20 in 10 dinarskih novčanic, ter do 100 kron avstrijskega, jako strganega denarja. 32.000 kron je bila last K-a samega, drugi denar pa je bil last nekega čitalnice in Obratnega društva. Sledovi so vodili proti Grmu, kjer so našli razbito blagajno z vsemi drugimi listinami, izvezmi denarja, na pešpoti pod kmečjsko šolo na Grmu proti Smihelu. Tat je poznano kam izginil.

— Tatvina v Vevčah. Čevljarju Francu Faranču v Vevčah št. 24 je bila iz

zaklenjenega stanovanja ukradena večja množina raznega blaga, med drugim 3 m rjavega sukna, srajce in nogavice, škoda 1700 K.

— Staba družba. Trojica veseljakov je popivala po ljubljanskih gostilnah. V kolo-dvorski restavraciji je pokazal neki Z. svojo listino, v kateri je imel približno 2500 kron. Naenkrat mu je denarja zmanjkalo, z njim pa sta izginila tudi njegova spremljevalca, ko sta se dobro pokrepčala, ne da bi kaj plačala.

— Tatvina betonskega železa. V Kolinski tovarni ima svoje materialno skladišče stavbo podjetje inž. dr. Kasal. Iz tega skladišča je bilo ukradeno več stavbenega materiala, med drugim tudi 250 kg betonskega železa. Škoda znaša 5250 K. Tatove so izsledili.

— Zlobna nagajivost. Kovaškemu mojstru in hišnemu posestniku V. Urbančiču je ponoči 14. t. m. neznani storilec iz odprtega dvorišča odpeljal v popravil se nahajajoči sportni voz gis. last posestnika R. S. iz Ljubljane, vreden 4000 kron. Voz je vlek na Prule in ga tam prevrnil v vodo. Ravno isto noč mu je tudi neznani storilec na vhodna dvorišna vrata položil velik lesen panj s kamnom, tako da je bila oseba varnost ogrožena.

— Mala kronika. Strojniku A. J. v Jugoslovanski tiskarni je bilo iz nezaklenjene sobe ukradeno več zelenkaste perila, vrednega 1000 K, ter 800 K vreden suknjič. — Neznani tat je vlomil v spalno sobo hlapcev g. Fr. Krapeža ter enemu ukradel iz kovčka 270 K srebra in 764 K v bankovcih. — V kavarni »Union« je neznani gospod nekemu trgovcu iz Linca odnesel črno usnjato aktino torbico s potnimi dokumenti.

— Opozorilo. Cenene naročnike izven Ljubljane opozarjamo na že prejete položnice. Prosimo pravočasne poslatve. Zamudnikom se ta mesec dopošiljanje ustavi 24. novembra.

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Sreda, 17. novembra. Sen Kresne noči v opernem gledališču ob dramskih cenah. Red C.

Četrtek, 18. novembra. Zlata jesen. Izven abnm.

Petek, 18. oktobra. Figaro se ženi. Red E.

Sobota, 20. novembra. Ljubimkanje. Red A.

Nedelja, 21. oktobra. Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Izven abnm.

Ponedeljek, 22. novembra. Figaro se ženi. Red C.

Opera:

Sreda, 17. novembra. Sen Kresne noči dramska predstava. Red C.

Četrtek, 18. novembra. Dalibor. Red B.

Petek, 19. novembra. Plesni večer. Izven abnm.

Sobota, 20. novembra. Lepa Vida. Red C.

Nedelja, 21. novembra. Dalibor. Izven abnm.

Ponedeljek, 22. novembra. zaprt.

— Simfonični koncert, v četrtek 18. t. m., dvorana »Union«. Vstopnice v Dolenčevi trafiki, Prešernova ulica. S tem koncertom prične kapelnik dr. Čerin serijo simfoničnih koncertov, katere namerava prirediti v letošnji sezoni. — Glavna skušnjava za koncert 18. t. m. se vrši istega dne dopoldne ob 10. uri v dvorani »Union«. Glasbeniki se k skušnji vabijo.

— Zagrebški akad. pevsko društvo »Mladost« ki je pred vojno koncertiralo po Češkem, priredi v tej zimski sezoni 12 koncertov na Poljskem in sicer v Krakovu, v Čenstohovi, v Varšavi, v Poznanju, v Lublinu, v Grodnu, v Levovu, v Rzesovu in Tarnovu.

— Jubilej Ivana Vazova. 24. t. m. so slavili Bolgari 50letni jubilej pisateljstva in obenem 70letnico rojstva svojega najuglednejšega pisatelja Ivana Vazova. V njegovem življenju in delu je vtelesen velik del bolgarske zgodovine: njegova mladost sega še v dobo zaslužnjene Bolgarije, polne revolucionarnih činov in borb za osvoboditev izpod politične nadvlade turške in iz kulturne odvisnosti Grške. Vazov je poznal osebno še revolucionarnega literata Hrista Boteva in L. Karavelova. Kakor te dva, se je udeležil prve, ponesrečene vstaje 1875 ter je moral bežati v Romunijo. Bašibozuki so med tem ubili njegovega očeta ter pregnali njegovega brata v ropodsko gorovje. Po osvoboditvi Bolgarije je postal Vazov poslanec in urednik; toda v političnih bojih za vlado Aleksandra Batevberškega je moral Vazov zopet bežati preko meje. Od 1. 1887 živi stalno v Sofiji, kjer je urejal časopis »Dennica« in bil nekaj časa tudi minister prosvete. Vazov je torej politik, žurnalist, predvsem pa pesnik in pisatelj. Pisal je pesmi, novele in romane in končno tudi drame. Najboljša so njegova prozaiska dela, krajše žanerske slike in romani. V »Očividci« opisuje Vazov s pristranskim gogoljevskim humorjem in z realistično iskrenostjo celo galerijo tipov iz bolgarskih vasi. Izmed velikih romanov ima posebno važnost »Pod jarmom« iz dobe bolgarske revolucije, dalje roman »Nova zemlja« iz prvega desetletja bolgarske neodvisnosti ter roman »Kazalarskata carica«, ki se peče z ženskimi vzroki. Vazova poezija je romantična, v duhu Hugojevem in Puškinovem. Njegova proza je romantično-realistična ter vzgojena po velikim ruskim mojstru Gogolju. Bolgarska vlada je

niku častni dar 100.000 levov, in pripravila se odkritje njegovega spomenika v Sofiji. Vazovi zbrani spisi izhajajo že nekaj let in obsegajo več zvezkov. Njegova dela pa so preložena na razne jezike in zlasti Čehi imajo v dobrih prevodih njegove najboljše stvari. Vazov je ustanovitelj moderne proze bolgarske. Ob njegovem jubileju pozabljamo, da se je med vojno in on dal vpreči v voz za bolgarski narod nesrečne politike Ferde Koburžana in njegovega pomagača dr. Radoslavova, uverjeni, da se že sam danes kesa svojih zmot ter mu ob slavju ključemo: Jesše na mnogaja ljeta!

— Moj zvertnik. knjižica našim malim za zabavo in pouk s 45 slikami in k temu spadajočim besedilom. Pač edina knjižica te vrste v slovenskem jeziku našim malčkom, posebno onim, ki znajo že brati, v razvedrilo in pouk. Vsaki slikki živali je pridejan kratek popis, kje se nahaja, in pri nekaterih tudi kaka basen, kojo otroci posebno radi bere. Ta knjižica bo kai primerno darilce za bližnjega Miklavža in za pod božično drevesce, ker ima lep, v živih barvah izveden ovitek. Ker je tudi cena za sedanje razmere jako zmerna, izvod 20 K, isto vsem staršem in prijateljem mladine toplo priporočamo. Dobi se tudi v »Narodni knjižarni« v Prešernovi ulici.

— Slovenska narodna lirika. Izbral in uredil Janko Glaser. V Ljubljani 1920. Natisnila in založila Zvezna tiskarna. 144 strani. (»Narodna knjižnica«, snop. 25—27) Cena broširani K 25.—, vezani K 30.—. Bogata Streklejeva zbirka slovenskih narodnih pesmi z obširnim znanstvenim aparatom ni mogla najti med občinstvom pravega umevanja; saj se niti znanstveniki niso začeli s proučevanjem te dragocene zakladnice. In vendar je narodna pesem najintimnejši izraz narodove duše! Zato pozdravljamo Glaserjevo spretno urejeno antologijo slovenske narodne lirike. Zbirka podaja najprej nekaj slik iz narave, tem sledijo otroške in pastirske pesmi, nato pesmi o ljubezni: hrepenenje, vasovanje, nezvestoba, smrt enega izmed ljubečih, ločitev, tožba po oddaljenem dragem; v zvezi z zaljubljenimi, a deloma že samotne so vojaške; za temi se vrstijo pesmi o ženitvi, o zakonu, nato o smrti; končno so obredne pesmi, napitnice in kot zaključek nekaj pobožnih. Kar je nastalo med narodom, pojdi zopet med narod! Pesnik Glaser je opremil lično zbirko tudi s prav dobrim uvodom. Zbirka ni znanstvena, nego estetska, zato je užitna ter bo vsakomur dobrodošla. Izmed variant je izbral veliki izbor najlepših biservov narodne lirike poezije.

— Vojslav Molé: Tristia ex Siberia. Nova knjižnica 6 založila in izdala Nova založba v Ljubljani. Tiskal Anton Slatnar v Kamniku. Str. 137. Cena broš. izvod K 30, vez. K 38. — Vojslav nam je bil kot pesnik že znan. Mladi Spitignjev v »Slovanu« in »Zvonu« se nam je l. 1910 predstavil pod svojim pravim imenom v zbirki »Ko so cvele rože...« poln sanj in hrepenenja, formalno pa umerjen, klasičen, ki nam je podajal svojo notranjost v antičnih formah in v bogatem, izbrusnem jeziku. Dne 2. sept. 1914 je prišel pesnik v rusko vojno vjetništvo in preživel 53 mesecev v Sibiriji, kasneje kot dobrovoljec še leto dni v zapadni Sibiriji ter se letos mala meseca vrnil preko Japonske, Filipinov, Singapora, Ceylona, Adena in Egipta v domovino. Sad teh let trpljenja je nova knjiga verzov. Kar se tiče forme, je ostal Molé v svoji novi zbirki skoraj isti; odkljuje ga ista ljubezen za klasične oblike, ista simpatija do lepega verza in zvenečega jezika. Kar se pa tiče idejne strani Molétove, se je v trpljenju vojne in vjetništva poglobil in uravnil. Ta knjiga radi vsebine in doživljenja ne bo zanimiva samo za one, ki ljubijo lepo pesem, radi bodo segli po nji posebno oni, ki so trpeli v vjetništvu iste muke kot pesnik, ki jih je metala usoda po tujini in jih po dolgih blodnjah zopet vrгла domovini v naročje. Marsikdo teh bo našel v ti zbirki to ali ono že pozabljeno trpljenje, in kakor knjiga spominov jim bo. — Knjiga je lepo opremljena, tiskana na lepem papirju in dela tiskarni čast.

— Pesmi Avguštna Ujevića. Pesnik Avguštin Ujević je izdal zbirko svojih pesmi pod naslovom »Lelek Serbac«. Ujević je eden najbolj nadarjenih naših mladih pesnikov. Njegove pesmi se odlikujejo po krasni dikciji in originalnih idejah. Posebno jak je Ujević v sonetih, v katerih ma je očividno vžar naš Dragotin Kette, kateremu je posvetil v svojem sonetu »Dah« lep spomenik. Ena izmed idejno najlepših je pesem »Rusiji Rusiji«, v kateri pravi med drugim: »Vasiona majko gustih pokrajina, tvoje srce žarko greje celu zemljo, u čoveku svakom ima rodna sina ango Slovenstva u starinod Krimlju«. Knjiga je izšla v knjižgotrznici S. Cvijanovića v Beogradu. Cena ji je 5 dinarjev.

— A. S. Puškin, Pirkova dama. Poslovenil Dr. Vlado Borštnik. Natisnila in založila Zvezna tiskarna. V Ljubljani 1920. 54 strani. Cena broširani K 10.—, 24. snop. »Narodne knjižnice« prinaša v prevodu znamenito Puškinovo novelo »Pirkova dama«, svetovno znano po Čajkovskega operi. Junak novele, Nemec Herman, je označen z istimi lastnostmi, ki jih vidimo in čutimo že dandanes pri tem narodu: varčnost, ki prehaja že v skopostvo, pohlep po denarju in bogatstvu. Prevod uvaja praelagatelj s črto o Puškinovem življenju in njegovega velikega pomena za rusko književnost, ki je stopila s Puškinom na svetovno pozornost. Kakor vse dosedanje publikacije »Narodne knjižnice«, se odlikuje tudi ta zbirka na elegantni opremi, zato delo naj

topleje priporočamo vsakemu ljubitelju lepe slovenske knjige.

— Machiavelli Niccolo: Vladar. Prevedel in napisal uvod A. B. d. t. u. V Ljubljani, 1920. Natisnila in založila Zvezna tiskarna. Str. 103. Broš. K 20, vez. K 25. Končno smo dobili tudi Machiavellija v svojo literaturo! In menda baš v pravem času. Ko je Machiavelli pisal »Vladarja«, je bila njegova domovina ponižana in razkosana. In Slovenija je danes v istem položaju. Prevajalec piše: Primeri iz zgodovine dokazujejo, da obutek ponižanja in suženjstva okrepi odporno moč ter po-

Jugoslovenska trgovska zveza s Češkoslovaško.

(Odlomek pisma.)

... Jugoslovanski trgovci čuti seveda tudi slovansko. Zato odputuje v Prago. Trgovskih zvez si želi s Češkoslovaškimi tovarnami, tvrdkami, veletrgovci. In gre kajpada najprej na jugoslovanski konzulat. Vpraša po jugoslovanski trgovski agenciji. A se mu čudijo. Čemu? — A trgovinski referent? — Ga ni, ga ni potreba! Konzulat se za trgovino ne zanima. Dovolj je, da izvršuje vizume na potnicah. Pa kdo naj potlej jugoslovanskega trgovca pouči glede češkoslovaških trgov, tovarov, veleprodaj, ki bi prišle v poštev in ki so glede poslovanja ter glede kvalitete blaga najzanesljivejše?

Na trgovinske zveze Češkoslovaške z Jugoslavijo menda sploh nihče ne misli na našem konzulatu. V Liberu n. pr. je bila velika trgovinska izložba. Pa so tjakaj prišli Angleži, Japonci, Grki, Romuni, seveda tudi in največ Nemci, veletrgovci, veleindustriji, zastopniki najrazličnejših konzulatov in vseh možnih trgovskih agencij. A koga ni bilo? Jugoslovenov! Niti praški jugoslovanski konzulat ni poslal svojega uradnika študirat, informirat se. Čemu neki! V Španiji, v Maršlju in kdo ve, kje še imamo konzulate. Kaj treba misliti še na trgovske agencije na Češkoslovaškem! Saj so našim trgovcem na razpolago židje, nemški, madžarski in laški agencije, vrhu vsega pa še slovenski prekupovalci in verižniki. Čemu bi nam torej bile trgovske agencije in zveze s Slovani? — Nemci delujejo za okupacijo svetovnega trga s polno paro. Na Balkanu so razprzeli svoje mreže v vsako mesto, v Čehi, Francozi in Angleži so zaostali že daleč za njimi. ... Jugosloveni znajo mojstrsko deklamirati, manifestirati in reprezentirati. Delo opravijo že Nemci! Kajpada ne na našo narodno-gospodarsko in nacionalno korist. Slovenski trgovci lahko čuti slovansko a tava po svetu ter mora pasti v staro, predvojno trgovsko odvisnost.

A Čehi iščejo trgov, kjer bi mogli izprazniti svoja prenapolnjena skladišča. Tovarne so z robo natičene tako, da se produktija že omejuje, ker delati za zalogo, je pri današnji negotovni situaciji opasno. Cene bodo morale pasti in industrija se boji prevelikih izgub. Predpisi o dovozu ter izvozu so doslej

Društvene vesti in prireditve.

— Društvo užitniških uslužbencev v Sloveniji s sedežem v Ljubljani naznajo, da se vrši dne 21. t. m. ob 14. izreden občni zbor v prostorih užitniškega urada. Sv. Jakoba nabrežje št. 33. Vabimo zg. tovariše, da se udeležijo zborovanja v polnem številu. V slučaju nesklepnosti se vrši občni zbor pol ure pozneje pri vsakom številu članov.

Izpred sodišča.

— Rusi pred sodiščem. V dvorano kazenskega senata pri ljubljanskem deželnem sodišču stopijo trije mladi Rusi, bivši vojni vjetniki. Dva: Dimitrij Belov in Stefan Pavlov sta bila delj časa zaposlena v škofovih zavodih v Št. Vidu. Tretji Tit Konvalenko pa je bil nad štiri leta kot hlapec pri županu v Zgorinji Šiški. Obtoženi so, da sta prva dva zvela zavodu tri oče in 7 ruh in da je Konvalenko vse to kupil, hoteč si iz ruh napraviti perilo. Na vsako predsednikovo vprašanje odgovarja Rus Belov v zelo lepi slovenščini. Med drugim pravi: »Kakor je zapisano. Prišli smo v pogovor in smo se dogovorili med seboj za ruhe. Denar sem vzel jaz in sva si ga razdelila s Stefanom.« Konvalenko pa govori pravi šišenski dialekt. Sodišče jih je obsodilo vsakega na šest tednov težke ječe.

Gospodarske vesti.

— Obrtno pomožno društvo r. z. z. v Ljubljani javlja, da je s sklepom izrednega občnega zbora z dne 19. avgusta t. l. stopilo v likvidacijo. Likvidatorjem je društvo izvolilo dosedanje člane nasledstva.

— Narodna banka da državi kredit. Večerc poroča iz Beograda: Večerc je bila seja Narodne banke, na kateri je bil sprejet predlog, ki ga je stavil odbor v sporazumu s finančnim ministrom namreč, da se državi odobri kredit poldruge milijarde dinarjev brez kritja, ki ga mora država vrniti v desetih letih. V to vso to se vračunajo tudi vse dosedanje obveze države na pram Narodni banki, ki znašajo 425 milijonov dinarjev.

— Oddaja trt. Iz državnih trtnic v bivši Kranjski se bodo oddajale trte prihodnje spomladi onim vlogaradnikom, ki se za nje zglasijo

globi hrepenenje po svobodi. Od davnih prednikov se uči živeti rod! Njih boji in nazor, njih zgodovina in kultura spletajo venec za bodočo zmago. Zato nam je treba poznati dela in misli naših starih prednikov. Naše sedanje trpljenje so naši pradedje enkrat že preboleli a tudi naše sodobne zmage enkrat se užili. Njih dela so ustvarila temelj današnji kulturi. — K veleznani-mivi knjiži se še povrnemo. Za sedaj to duhovito knjigo, polno krepkih in izvršnih misli, vsakomur najtopleje priporočamo.

ovirali trgovske zveze češkoslovaške republike s tujino. Predpisi so se rodili v glavah pravnikov, ki praktičnega trgovanja niti niso poduhali. Nova uradniška vlada češkoslovaška s dr. Cernjem na čelu, zlasti pa minister dr. Hotovec, je prinesel mnogo praktičnega smisla za obnovo češkoslovaške gospodarskega življenja, ter išče potov in sredstev, kako trgovino osvo-boditi in promet s tujino olajšati. Vrše se pogajanja s Francijo in te dni je došel v Prago jugoslovanski minister Popović, da bi podpisal s Češkoslovaško kompenzacijsko pogodbo. Gre za trgovsko pogodbo in dogovor med češkoslovaško republiko in Jugoslavijo, za enkrat le začasno, ki pa naj postane temeljni kamen definitivnim najužjim narodno-gospodarskim stikom. Zaradi lažje in hitreje odprave robe se dovolijo baje vzajemno tarifne olajšave in druge ugodnosti. Pogodba se sklene začasno do 30. junija 1921 ter ima klavzulo, da se lahko od treh do treh mesecev vselej znova podaljša. Za češkoslovaške industrijske izdelke naj da Jugoslavija živila, sirov in dr. Češkoslovaška si je zagotovila iz Jugoslavije 9000 vagonov pšenice, 300 vagonov masti, 100 vagonov slanina, 100 vagonov suhega mesa, 10.000 vagonov železne in 600 manganove rude, dalje svinca, cinkovega prahu, kosjih in ovčjih kož, rogov, črev, riževe alama, orehovega in lipovega lesa, sodov itd.

Češkoslovaška republika da za to blago Jugoslaviji 3200 vagonov kokasa, 1500 vagonov premoga za železnice, 1200 vagonov premoga za parnike, 2500 vagonov sladkorja, sirovo in fasonovo železo, pelje, rokodelskega orodja, poljedelskih strojev, instrumente, steklo, papir, keramične izdelke, kemikalije, tekstilno (tkaninsko) blago i dr.

Češkoslovaški listi najtopleje pozdravljajo, da se je končno dosegla trgovinska zveza z Jugoslavijo. Gotovo je bolje dajati sladkor, premog, manufakture in drugo blago Jugoslaviji, kakor prodajati te predmete globoko pod ceno sovražni tujini: Jugoslavija pa si takisto želi zvez z bratsko državo, ki ji nudi za pošteno ceno tudi dobro blago. Močno gospodarsko življenje posestnih slovanskih držav reši obe današnja stanja, ki je vir večnih nemirov in kriz...

— g. Hamburška trgovina s kavo. Prisilno gospodarstvo v trgovini s kavo je ustvarilo razmere, ki prinašajo tel trgovini resne nevarnosti. Vsi prizadeži krog se upirajo prisilništvu ali različna so mnenja, kako bi se uspešno dosegel cilj. Zato pa je predsednik zveze na trgovini s kavo prizadeht trditi odstopil, ker se čuti ovirane v svojem delovanju vsled ukrepov komisije proti prisilnemu gospodarstvu. Sedaj se zveza posvetuje, koga naj postavi na čelo zveze, da bi se trgovina oprostila prisilništva in mogla zopet svobodno delovati.

— g. Svetovna produkcija volne. Po angleških poročilih znaša svetovna produkcija volne okoli tri milijarde funtov. Zedinjene države in Kanada so udeležene s 318 milijoni funtov, Južna Amerika pa s 470 milijoni, Evropa s 798 milijoni, Avstrali-ja 742 milijoni, Azija in Afrika 273, oziroma 208 milijoni. Ovace je na svetu okoli 592 milijonov, od teh je v Zedinjenih državah okoli 45 milijonov.

— g. Izseljeniško vprašanje. O izseljeništem vprašanju smo priobčili stvarne članke. Položaj izseljencev na poti, zlasti v Trstu, nam jasno odkriva poročilo jugoslovanske delegacije v Trstu na notranje ministristvo v Beogradu. Delegacija izbrpno navaja vse naravnost škandalozne slučaje, kako parobrodne družbe v Trstu brezvestno postopajo z došlimi našimi izseljenci. Izseljenci kupijo običajno vozne liste pri raznih agenturah v naši državi za gotov parnik. Ko dospo v Trst, jim kratkomalet javijo, da se ne morejo ukrcati. Potniki so potem prepuščeni samim sebi in največkrat postanejo žrtve temnih elementov. Ker ne poznajo lokalnih razmer in jezika, jih izkoriščajo razni agentje in lopovi, kateri običajno nesrečne žrtve do zadnjega vinarja oplenijo. Dalje se v Trstu pojavljajo agentje, ki zaostale izseljence izvajajo na druge parnike ter jih odvažajo v Afriko in druge francoske kolonije. Ti slučaji so zelo pogosti, skoro dnevni. Naša delegacija je pri družbah Cunard Line in Cosulich Line (bivša Avstro - Ameriana) večkrat intervenirala ter opozorila na te slučaje. Dalje delegacija s posebnim povdorkom opozarja na okolnost, da nekatere agenture izdajajo vozne liste tudi izseljencom analfabetom, katerim pa je potovanje v Ameriko načelno zabranjeno, zaled do-

sar ameriški konzulat zavrača tem ljudem potne dokumente. Tako sta se morala pred nedavnim časom vrniti rojaka iz Bačke, katerima je izdala vozne liste zagrebška agencija, čeprav je znala, da sta analfabeta.

— **g Gospodarski položaj Rusije.** Francoski list »Information« prinaša nove podatke o gospodarskem položaju sovjetske Rusije. Država ne pobira nikakih davkov in ne razpolaga dejansko z nikakimi dohodki. Ima samo pasiva, ki so dosegla že neverjetno višino. Sovjetska vlada tiska vsak dan bankovcev za 5 milijard rubljev. Nikdo pa ne pomisli, kako posledice bo imelo tako gospodarstvo. Sodijo, da so storili že dovolj, ako je država socializirala vse naravne zaklade in vso industrijo. Trgovskega prometa pravzaprav ni več. Odprtili je samo nekoliko vladnih direktov podvrženih trgovin, v katerih dobivajo delavci na svoje nakaznice živila. Nekoliko malih rokodelcev je dobilo v zadnjem času dovoljenje, da smejo prodajati svoje lastne izdelke. Par čevljev srednje vrste stane 70.000 rubljev, par nogavic 5000 rubljev, obleka pa sploh ni nikjer na prodaj.

— **g Razglas agramne direkcije.** Kot prva instanca agramne reforme so pričeli posloovati okrožni agrarni uradi in sicer za Stajersko v Mariboru, za Prekmurje pa v Murski Soboti. Okrožni agrarni urad za Kranjsko s sedežem v Ljubljani prične v kratkem posloovati, ker radi stanovanjskih razmer se ni mogel urediti svojega urada. Opozarjajo se vsi oni, ki so zainteresirani v zadevah agramne reforme, da pazijo na to, da so prva instanca okrožni agrarni uradi in da to zadevne spise in vloge ni več naslavljal na agramno direkcijo v Ljubljani, ampak na pristojni okrožni agrarni urad. Vse zadeve prve instance rešujejo okrožni agrarni uradi, agramna direkcija v Ljubljani pa tvori drugo instanco v agramno reformnih zadevah. — Agramna direkcija.

— **g Bosansko dioničarsko društvo za industrijo drva v Dobrovlju.** Šumsko-industrijsko podjetje v Dobrovlju (brej Otton Steinbeis) se je izpremenilo v novo družbo pod gorenjim naslovom. Tem povodom so nastale razne vesti, h katerim se z uradne strani dajejo nastopna pojasnila: Podjetje je akcijsko društvo s kapitalom 6 milijonov kron; bos. herc. erar je imel akcij za 5 milijonov šeststotisoč kron, za 400.000 pa Oskar Kerner, industrialec, češkoslovaški državljan. Podjetje ima dve strugarni in novo industrijsko železnico; poleg tega še šumske železnice. Podjetje ima tudi okoli 50 odstotkov akcij tovarne celuloze v Drvarju in 25 odstotkov podjetja Mehtersheimer, katerega kapital je znašal 750.000 K. V času vojne je to podjetje nazadovalo, po prevratu pa trpelo vsled bližine italijanske dalmatinske okupacije, tako da je narasel dolg na 50.000.000 K, gotovega neprodanega blaga pa ima podjetje za 25.000.000 K. Ker je podjetje ugodna osnovnica za daljnje razvijanje šumske industrije, je vlada po merodajnih priporočilih odločila, da se stvori novo akcijsko društvo s kapitalom 300.000.000 K, katerega se ima takoj vplačati 185.000.000 K. Nova družba mora takoj napraviti tovarno za papir, in sicer v prvi vrsti za novine in urade, tovarno za žigice, tovarno za vrata in okna za zgradbo porušenih krajev in še mnogočisto tovarno za vagonce. V tem podjetju ima država 51 odstotkov akcij, naš kapital 22 in Kerner 27. V upravnem odboru je 5 članov s strani države, 8 s strani privatnega kapitala, v nadzorstvu 3 in 2. Privatni kapital garantira državi za njene akcije za prva tri leta 10 odstotkov dividende. Za sekantje gozdov je določena taksa, ki znaša 12 odstotkov prodajne cene, tako od kub. metra po 300 dinarjev dobi država 36 dinarjev. To so glavne točke pogodbe in z uradne strani se trdi, da so razne vesti, ki se širijo brez podlage. Tako pravi uradno poročilo »Novosti« poročalo k temu da je Kerner samo slumajak v celi stvari, dočim bi akcije še nadalje ostale v Steinbeisovih rokah. Gre samo za fiktivno nacionalizacijo podjetja.

Trgovsko ministrstvo bo vso stvar odbilo. Ko se vrne dr. Vesnić, pride zadeva v razgovor v ministrski svet in se tam skonča afera ministra Kovačevića in Steinbeisovi zadevi. Iz Banjaluke poročajo, kako je Steinbeis pod Avstrijo črpal milijone iz podjetja in jih odnašal v Nemčijo. Pokojni Kosić šele je bil spravljen 90 odstotkov udeležbe v roke bosanske vlade. Nemci so ostali in Kerner odpušča jugoslovenske uradnike in delavce, hoteč spraviti na njihovo mesto Nemce ter otvoriti nemško šolo. Dne 5. t. m. je bil shod v Banjaluki, na katerem se je protestiralo proti prodaji podjetja in da se dogovor takoj prekliče. Kaj naj torej pomeni »uradno pojasnilo«? — **g Nostrifikacija madžarskih rent.** Kakor poroča »Prager Tagblatt« iz

Bratislave, so banke in hranilnice na Slovaškem dobile od finančnega ministrstva dovoljenje, da smejo nakupiti za svoje v Budimpešti se nahajajoče kronsko imetje madžarskih rent, katere bo češkoslovaška država nostrificirala.

Borza.

d Praga, 16. nov. Devize. Beograd 249. Valute. Dinarji 247, avstrijske krole 16.50. d Beograd, 16. nov. Devize: Pariz 209. 50, Dunaj 6.80, Rim 1.78, Curih 455, Berlin 44. Valute: Dolarji 36, romunski lei 54, nemške marke 46, avstrijske krole 7. d Curih, 16. nov. Devize. Berlin 8.25, Holandija 195, Novi York 653, London 22.09, Pariz 37.70, Milan 22.70, Bruselj 40.15. K. danj 85.90, Stockholm 122.75, Kristianija 85.60, Madrid 80, Buenos Aires 225, Praga 7, Budimpešta 1.15, Bukarešta 8.90.

Najnovejša poročila.

ITALIJANSKI MINISTRSKI SVET. Rapalski sporazum odobren. — Reške zahteve odbite. — Volilni zakon razširjen na nove province. — Novi senatorji. — Ententa priznala sporazum. — Aneksijski zakon.

— Rim, 16. novembra. Včeraj je imel ministrski svet sejo. Predsednik Giolitti je poročal o izidu pogajanj v Rapallu. Med drugim je izjavil glede Reke, da je bilo podanih s strani reške vlade k sporazumu nekaj pripomb. Tako se zahteva aneksija Reke. Pred časom pa so isti Rečani zahtevali nadaljevanje avtonomije reške države in ne aneksijo. Giolitti je zavrnil zahtevo glede reške aneksije potem pa naglašal, da morajo vsi pripoznati, da je s preložitvijo meje z Wilsonove črte na črto londonskega pakta dosežen le eden največjih in najsolidnejših uspehov v rapalskih pogajanjih. Kar se tiče Sušaka in Trsat, je dostavil Giolitti, da sta pripadala vedno hrvatski in nista bila nikdar obsežena v nikakem programu italijanskih revindikacij. Zavrnili je tudi tezo reške vlade, da mora imeti reška država strategične meje in pripomnil, da ti isti dan, ko bi Jugoslavlani napadli Reko, bi pričeli tudi vojno z Italijo. Krk in Rab nista bila zabeležena v londonskem paktu in v Rapallu sta se označila za notranja otoka brez vsake strategične vrednosti, ker ima Italija Lošinj in Čres pa druge manjše obrežne skaline. Ministrski svet je nato odobril soglasno rapalski sporazum. Danes je bil predložen zbornici.

Nato je bila sprejeta naredba, da se volilni zakon razširi na nove province.

Sprejet je bil končno predlog, da se imenujejo za senatorje odvetnik dr. Roberto Ghiglianovich v Zadru, komendator Francesco Salata, odvetnik dr. E. Salvi v Splitu in sindaco v Zadru Luigi Ziliotto.

Anglija, Francija in Amerika so že priznale sporazum.

Predložen je bil ministrskemu svetu tudi načrt aneksijskega zakona.

MILLERANDOVA ČESTITKA.

— Rim, 16. novembra. Predsednik francoske republike Millerand je poslal italijanskemu kralju k rapalskemu sporazumu čestitko, v kateri pravi: Ta vesel dogodek daje novo jamstvo za vzdrževanje slošnega mira in bo pripomogel h konsolidaciji razmer in k zaupnemu prijateljstvu med Italijo in novim jugoslovenskim kraljestvom. Francija, zvesta zvezi, započeti z junaškim bratstvom v orožju na francoskih

in italijanskih tleh, se veseli, ko vidi v ententi na ta način postavljeno novo jamstvo za svobodni razvoj velike Italije, ki je na ta način slavno realizirala svoje narodne aspiracije. Italijanski kralji se je zahvalil, noudarjaje, da je Francija za časa pogajanj v Rapallu dajala Italijanom dragoceno in lojalno podporo, ki je tudi v prihodnosti srbohrvatskoslovenskega naroda, ki bo imel od sklenjenega miru znatne koristi.

ITALIJANSKA RATIFIKACIJA BO SLEDILA JUGOSLOVENSKI.

— Rim, 16. novembra. Ratifikacija sporazuma v Sv. Margareti se izvrši potom zakonskega načrta, ki se predloži poslanski zbornici potem, ko bo italijanska vlada obveščena, da se je izvršila ratifikacija s strani beogradske vlade.

MILO POKOREN SVOJI VLADI.

— Rim, 16. novembra. Širijo se vesti o novih podjetjih D'Annunzia in Milla. »Tempe« poroča, da zanesljive vesti poročajo, da je admiral Milla ne udeležil nikakih pustolovščin, ki bi utegnile kršiti častne obveze Italije, sprejeti v ligurski Sv. Marieti.

MINISTRSKI SVET O POGAJANJH Z ITALIJO.

— d Beograd, 16. novembra. (ZNU.) Sročili je bila v ministrstvu za zunanje stvari ministrska seja, na kateri so gg. dr. Vesnić, dr. Trumbić in Stojanović poročali ministrom, ki so ostali v Beogradu, o delu naše delegacije v Rapallu.

— d Beograd, 16. nov. (ZNU.) Danes je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 19. do 21. Predmet razpravljanja je bil rezultat pogajanj z Italijo v S. Margheriti, potem pa so razpravljali o tekočih poslih.

ČESKI GLAS O NAŠEM SPORAZUMU Z ITALIJO.

— d Praga, 16. nov. (ČTU.) Glasilo zunanjega ministrstva »Čas« piše z ozirom na pakt v S. Margheriti: V zunanji politiki ima Italija mnogo skupnih točk z malo antanto v vprašanju vzpostavitve Habsburžanov v vprašanju ruske politike. Nehote je vodila Italija enako politiko z Jugoslavijo in češkoslovaško. Po rešitvi jadranskega konflikta se more upati, da se bo solidarnost še bolj ojačila in se razširila na celo vrsto drugih vprašanj, glede katerih bo Italija postopala skupno z malo antanto.

ZA NAŠE UČITELJE.

— d Beograd, 16. nov. (ZNU.) Ministrstvo prosvete je izdalo naredbo, po kateri se morajo ljudskošolski učitelji, ki ne znajo srbohrvatski, naučiti tega jezika v najkrajšem času ustno in pis-

meno toliko, da ga morejo ustno predavati na ljudskih šolah.

HARDING ZA NOVO ZVEZO NARODOV.

— d Pariz, 16. nov. (DKU.) Listu »Chicago Tribune« se javlja iz Filadelfije, da je list »North American« danes prinesel članek, v katerem se izjavlja, da bo predsednik Harding pozval ministrske predseidnike Anglije, Francije, Italije, Japonske in Nemčije in pa Elihu Roota, da se ustanovi nova zveza narodov na temelju svetovnega razsodišča, kakor ga je predlagal Root. Kakor piše isti list, predsednik Harding ne namerava priti v Evropo.

Sokolstvo.

— Seja gospodarskega odseka ljubljanskega Sokola vrši se v četrtek dne 18. novembra ob 8 uri zvečer v odborovi sobi.

— Ljubljanski Sokol pozivlja svoje člane in članice na prijateljski sestanek v četrtek, dne 18. novembra 1920 ob pol 9. zvečer v Prešernovo sobo gostilne pri »Mraku« na Rinskem cesti. Predava br. dr. V. Murnik.

— Velika akademija Sokola I. dne 20. novembra 1920 v Unioni. Začetek točno ob 20. uri. Vspored: 1.) F. v. Suppé: Pesnik in kmet, ouvertura. 2.) Nagovor: Društveni načelnik br. Stane Vidmar. 3.) Pesmi Mirana Zorca, recitira pesnik sam. 4.) Osvetljeni ples, ritmične vaje ženskega naraščaja. 5.) A. Förster: Milica, poje kvartet Sokola I. 6.) Slike z letnega telovadišča: Metanje kroglice. 7.) Grieg: »Smrt Aze« iz Peer Gvat suite I. 8.) Slike z letnega telovadišča: »Tek«. 9.) Marij Kogoj: a) Isterski motiv; b) Da sem jaz Jezus; c) Gazela. 10.) Slike z letnega telovadišča: »Metanje kopja«. 11.) Leoncavallo: »Glumaci«, velika fantazija. 12.) V. Mirk: »Na trg«, poje kvartet Sokol I. 13. Proste vaje in skupne, moški naraščaj. — Od mor. 1. Marij Kogoj: a) Andante cantabile, b) Andante poco più mosso. 2. Slike z letnega telovadišča: Metanje diska. 3. Schor: »Nočna rosa«, poje kvartet Sokola. 4. Slike z letnega telovadišča: Borenje. 5. K. Binder: »Savoyarde«. 6. Rajalne vaje, ritmične vaje članic (izvajane prvič na večeri praznih društev 26. junija). 7. Pesmi Mirana Jarca, recitira pesnik sam. 8. Slike z letnega telovadišča: »Zmagovalec v tekmi«. 9. Nagovor: Društveni podstarosta br. Nande Marolt. 10. Sokolska. 11. Konec. Točke 9. a) b) c) poje operna pevka gđ. Zdenka Zikova, na glasovirju spremlja komponist sam. Točko 1. po odmoru prednaša skladatelj sam Točke 1. 7. in 11. pred odmorom ter 5. in 10. po odmoru izvajajo orkester Sokola I. — Cene prostora: parterni sedeži od 1. do 7. vrste 30 K, od 8. do 14. vrste 20 K, od 15. do 21. vrste 15 K, balkon 20 K, galerija 15 K, stojšča 10 K. — Predprodaja vstopnic pri sestri Zandi Gorjanc, Mestni trg. — Zdravo!

Darila.

Upravi našega lista so poslali za: Stavbni sklad Ljubljanskega Sokola: Neimenovani ob prijliki proslave povratka dobrega prijatelja iz ruskega jeitništva 460 K. — Jugoslovensko Matice: 1. Orazem iz Ribnice 50 K v počastitev spomina pokojnega Ivana Tomca iz Starega trga pri Ložu, in v znak protesta o izidu jadranskega vprašanja se je nabralo od navzočih gostov v narodni gostilni Mrakovci na Rinskem cesti na predlog gospoda Poje 451 kron, pri tem je prispevala gđ. natakarica z znatno vsoto. Skupno 501 krona. Gostilna Mrakova bodi vzgled drugim! — Posnemajte! Stavbni sklad Ljubljanskega Sokola: g. Jurij Verovšek, veletržec v Ljubljani daruje 1000 K v počastitev spomina pokojnega brata Mihe Verovška.

Za Koroške begunce: Edvard Engelmann, kr. župan-veterinar v Vukovaru 440 kron, (darovali sledeči gg. iz Vukovara: Nikola Zebec 200 K, Edm. Engelman 100 K, Alba Btolkovič 80 K, Juraj Szentayörgrl 40 K, Janko Sebetič 20 K).

Za Jugoslovansko Matice: g. dr. Pirc založil denarno globo v kazenski zadevi opr. št. 21/VI. 950/20 50 K — Sturm in opr. št. 26/III. 623/20 100 K — Tomažič. Skupno 150 K.

Poizvedbe.

— Načelniki v železniški študiji tvrde, Jurman so se našli sročili v Židovski ulici. Dobe se v upravnistvu »Slov. Naroda«.

— Pozor pred nakupom! Včeraj 16. t. m. je bilo ukraden iz veže kr. čekovnega urada obrabljeno kolo znamke Globus. Ima kratko, dol obrnjeno balanco in sprednjega kolesa plašč je zvezan z vrstico, rujav, še dobro ohranjeno sedlo Kdor bi ga kje videl, naj naznači kr. pol. ravnoteilstvu.

— Uboga postrežnica je izgubila modro krilo (killo) v Slomškovi ulici od hiše št. 23 do Srca Jezusovega cerkve. Ker je tako revna, da si ne more kupiti druge, prosti, kdor jo je pobral, da bi jo oddal na št. 23 v Slomškovi ulici pri hišnici.

Glavni urednik:

Rasto Pustostrešek.

Odgovorni urednik:

Božidar Vodeb.

Poslano.*

Tajništvo »Saveza vlasnika kinokazališča« v kraljestvu Srba, Hrvat in Slovenaca« je izdalo glasom odborove seje z dne 10. t. m. sledeči

KOMUNIKE.

Kakor znano, so bili lastniki kinematografov zaradi na novo predpisane 20odstotnega davka, ki zvišuje skupne izdatke za kino do 65 odstotkov vseh bruto dohodkov, prisiljeni za tako dolgo zapreti svoje podjetja, dokler merodajni činitelji ne ustvarijo temelja, ki omogoči kinoglediščem nadaljnje delovanje brez deficita. Deputaciji »Saveza vlasnika kinokazališča« je bilo v Beogradu z avtoritativne strani dano zagotovilo, da se bo v najkrajšem času ukrenilo vse potrebno, da se zastavljena kinoglediščem nadaljnji obstoj, Zagrebška kinogledišča, ki so po zgoraj omenjenih 65 odstotkih dočela prizadeta, pri najboljši volji niso v položaju, odpreti svoje kinematografe. Posamezna provincialna kinogledišča, katerim je to vsaj deloma možno, ker izgube vsled nizke režije le malo, skušajo obratovati nadalje toliko časa, dokler ne bo povoljno rešena njihova vloga, dalje tudi zaradi tega, ker nečelo sodelati na tisoče broječih nastavlencev, katerim je služba začetkom meseca itak bila odpovedana, izpostaviti nevarnosti brezposelnosti. Hočelo se tudi izogniti sumnji, kakor da ne bi hotela pokazati dobre volje tako napram državi kakor napram javnosti. Popolnoma jasno je, da delajo vsa provincialna kinogledišča se, da dokazljivo z izgnano stanje, ki ne more dolgo trajati, ker bi bil sicer ogrožen oziroma uničen obstoj vseh kinematografskih podjetij in vseli z njimi v naložbi zvezi stoječih obrtov.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor določa zakon.

Živčne bolezni: Prof. Krafft »Ebing« na Dunaju, znani raziskovalec na torišču zdravljenja živcev je dognal, da grenčica »Franz« — Josef« učinkuje že po malo urah in da jo dobro prenašajo.

Kontoristinja zmožna perfektno slov. in nemške stenografije in stroje pisje se takoj sprejme v večji trg. pisarni. Ponudbe na pošti predal št. 44 Celje. 8600

Primerne službe želi mladenič, doslužen vojak, višji podčastnik z znanjem slovenske, srbohrvatske in italijanske ter z nižjega gimnazija predizobrazbo. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod »Dosluzen vojak/8599«.

Službe išče

19 leten fant, priden, varčen, pošten in z dobrimi sol. pričevaji najraje v kakih trgovini ali kakem drugem podjetju za takoj ali pozneje. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8592

Prodajalka zmožna kot voditeljica konfekcijskega oddelka se z zelo dobrimi pogoji takoj sprejme. Ponudbe na upravo tega lista. 8601

Pravi plašč Štill, malo rabljen. Naslov pove Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 8590

Naprodaj

2 zinski suknji, frak, salonska suknja in drugo. Ulica Stare pravde 5/L. 8589

Zaradi odpotovanja se proda

ura na nihalo, umivalna miza z marmornato ploščo, ura tula Zenith, ura Omega, zlat prstan, novi rjav ženski čevlji 38, budilka, moški čevlji št. 43, stroj za sekljanje mesa. Ogleda se lahko v sredo, četrtek in soboto. Jenkova ul. 13, Črniar. 8595

Naprodaj sta 2 hiši v Vodmatu za 150.000 K. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 8598

Več raznašalcev za

„Slovenski Narod“ se sprejme takoj.

Oglasiti se je v upravi lista

8595

8595

Proda se črn salonski klavir. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8588

Ivan Kozoglav

Iesni trgovec

Julija Kozoglav roj. Soklič

poročena.

Brezje, 15. novembra 1920.

Ljubljano Gomilsko, Sav. dol.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica šte. 2.

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana.

Dejniška glavnica 50.000.000 — kron.

Rezervni zakladi 45.000.000 — kron.

Glavnica z rezervami 95.000.000 — kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuj.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Sprejema vlogo na knjižice in tekoči račun

proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne KREDITE

Kante od petroleja plačate po K 58.
za dve z zabojem vred postavao na
vsako žel. postajo Sever & Komp.,
Ljubljana. 8448

**Papir! Na debelo
Fin beli papir, kancelijski in trgovski,
gladek in črtan, po zmernih cenah pri
L. Pavlek, Ljubljana, Židovska ul. 4.**

Za božično drevo
okraske in svečke na debelo in dro-
bno, dalje božične in novoletne
razglednice na debelo in drobno pri
L. Pavlek, Ljubljana, Židovska ulica 4.

**Za Beograd sprejem še
nekaj naročil.** Odputujem 20. no-
vembra. Ponudbe pod „Beograd D. V. 8546“ na upravo
Slov. Naroda. 8546

-:- Zvezke -:-
za višje šole, črtilo, peresa, radirke
in druge šolske potrebščine na debelo
in drobno se dobi pri L. Pavleku,
Ljubljana, Židovska ul. 4. 7750

Lesni industriji!
Po jako ugodni ceni je naprodaj polno-
jarmenik (Vollgatter) železen, 750 mm,
zelo malo rabljen, izborno ohranjen.
Takojšnja dobava. Ponudbe pod „Polo-
jarmenik 8554“ na upravo Slovenskega
Naroda. 8554

Ljubitelji starin, pozor!
Prodaja se baročna, lepo vložena omara
(tabernakel), pas ter 2 brokatista živo-
nitka (televonika) za narodno nošo.
Dunajska cesta št. 47. 8558

Kontoristinja, zmožna vseh pisarni-
skih del ter z lepo čisto-
tljivo pisavo, se takoj sprejme. Hrvat-
ske korespondence zmožna ima pred-
nost. Pismene ponudbe naj se osebno
dostavijo na skladišče trdnice D. Elia
Holevič, Ljubljana, Gosposvetska c.
(Kolizej). 8603

Brivnica
v prometnem tovarniškem okraju na
glavni trgu, je naprodaj po nizki
ceni. Naslov pove upravištvo Slove-
nskega Naroda. 8605

Pozor!
išče se samostojen mesarski
pomočnik. Poizve se pod „Me-
sar“ pri Anončnem zavodu Drago
Beseljak, Ljubljana, Cankar-
jevo nabrežje 5. 8593

Begunka
iz Koroskega ali Primorja, stara 24—30
let, izurjena v gospodinskih poslih, se
sprejme pod ugodnimi pogoji. Natančne
informacije daje Anončni in informativni
zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Can-
karjevo nabrežje 5. 8597

Prodaje se
više vagona prošlogodnjega pasulja
(fižola). Reflektanti neka se obrab-
ta trdnika Bačić i drug Nedeci, Jase-
novac n/S.—Slavonija. 8606

Kompanjona!
ljana, Cankarjevo nabrežje 5.

**Prispel je „Fordson“ univerzalni
gonilni stroj za poljedelstvo.**

Stroj se razkazuje posebno v oranju dne 18. in 19. novembra 1920 od 10. do
16. ure v Ljubljani ob Dunajski cesti na travniku takoj za topniško vojašnico.
Interesente se vabijo. Pojasnila daje trdnika K. Čamerlik & Ko v Ljubljani.
Dunajska cesta št. 12, kot zastopnika. 8595

**Dobrovoljna dražba žveplenega ko-
pališča Sv. Helena v Samoboru,**

lastnina g. Ljudevita Šmidhena, bo na licu mesta na dan 5.
decembra t. l. ob 11. uri dopoldne. Kopalnišče sestoji iz kopalniščne
zgradbe, 2 otvorenih in 1 zatvorjenega bazena ter kadi v zatvor-
jenih predelih. Okoli kopalnišča je angleškega parka za 5 oralov.
Posest je vrlo prikladna po strokovnem mnenju za lečilišče za
živčne bolezni. Od Zagreba do Samobora obstoji vicalna želez-
nica v oddaljenosti 22 kilometrov, a kopalnišče je od kolodvor-
a oddaljeno 1 1/2 kilometra. Drazbeni pogoji se priobčijo na licu me-
sta a vadija je 100.000 kron. Pojasnila daje Vilim Pavlovič, Sa-
mobar, Šmidhenova 7. 8602

Trstje za strope izdeluje in prodaja
na debelo in drobno m² po K 4-80 pri
večjih naročilih znaten popust Steiner
Anton, Ljubljana, Jeranova ulica
13, Trnovo. 4256

Prevel sem zastopstvo privo-
rstnih tvornic:
nudim elektrotehnični mate-
rijal, betonsko železo, razli-
čen železni material in mo-
torje. Zahtevajte ponudbe
Giorgije Grujić
Beograd, Miletina ul. 15.

Več gospodov se sprejme na dobro
domačo hrano. Stritarjeva ul. 7/IV.
8561

Vzgojiteljica
se sprejme k šestletnemu, dečku takoj
Ponudbe na Gjur Valtjak Maribor, Sol-
ska ulica 1. 8569

**Nova, ponikljana ameriška tramo-
gorna peč na koks se prod.** Kurilne
moči 350—400 m². Vprašanja na
Graz, Elisabethstrasse 38. 8582

Krojač
M. Caserman
Martinova cesta št. 9
se vladno priporoča za izdelovanje
oblek po najnovejšem kroju. Zmerne
cene. 8486

G. F. Jurásek
uglaševalec glasovirjev in trgo-
vec z glasbili
Ljubljana, Wolfova ul. 12

Starinsko pohištvo
(Nola) z valjci za godbo in moška
obleka naprodaj. Ogledati v sredo in
četrtak od 2—4 pop. na Aleksandri-
jevi cesti 10, III. nadst. levo. 8583

Sandauer se ceno prodaja
pri J. Trpiču, gostilna pri tobacni tovarni.
8571

Klavirji na obroke
in na posodo pianini, harmoniji, violine
in vse orodje za godbo. Strune na dro-
bno in debelo. Alfonz Brossnik, bivši
učitelj Glasb. Matice Kongresur trg št. 12,
(pri nunski cerkvi). 8587

Karbidne svetilke
namizne viseče in za kolesarje, karbid
in gorivce priporoča
I. G. M. V. O. K., Ljubljana,
Sodna ulica 7.

Po zelo znižani ceni nova
dvekolosa, plašči, zračnice, šivali, stroji
in vsakovrstni deli, karbidne svetilke,
gorilci itd. Sprejemajo se v popravi-
lilno dvekolosa in razni stroji pri
BATELU, Ljubljana Stari trg 28.

Česka tvornica glasbenih
instrumentov
Josef Lidi v Brnu
Čehoslovaška republika
Dobavitelj jugoslov. ministr-
stva vojne in mornarice.
Direktna poštna odprava ob-
novljena. 8178

Suho bukovno gorivo
drvo i suhi bukovni
drveni uglijen kupuje ve-
letrgovina M. Herlin-
ger, Karlovac. 8565

s 500.000 do 800.000 K
išče tovarna lesnih izdel-
kov v večjem mestu Slo-
venije. Ponudbe pod
„Lesni izdelki“ na Anončni
zavod Drago Beseljak, Ljub-
ljana, Cankarjevo nabrežje 5. 8591

Fabrika silikatno krečnih cigalja i cementnih pločica
**Niške zadruga za međusobno
pomaganje i štednju u Nišu**

Instalirana 1911 god. na periferiji Niša u neposrednoj blizini že-
lez. pruge, traži otkupa (družabnika) sa stručnom spremom i ka-
pitalom, ili kupca.
Instalacija se može preobratiti i u drugu granu (stroko) indu-
strije, razpolaze se sledećim mašinama, zgradama itd.:
1.) 99000 KV. M. zemljišta,
2.) 980 „ „ pod zgradom,
3.) parni kotlom „Cornwall“ 75 kv. m. za zaprejanjske površ.
4.) Parnom mašinom ležećem od 50 konj. snaga,
5.) dva komada kazana (kotla) družine 12 m.
6.) 2000 zapremine 40,000
7.) Jedan kazan zapremine 16,000 litra.
8.) Jedna presa za ciglu 10-to časovne proizvodnje. 20,000
9.) „ „ pločice,
10.) „ „ mašina za drobljenje kamena.
Razne mustre (šablone) za pločice i razne pomoćne mašine.
Ova instalacija je u redu i rad može otpočeti odmah. Fabrika je
funkcionirala svega godinu dana pre rata.
Za detaljnija obaveštenja i uslove obratiti se zadrugi u Nišu.

1.) 99000 KV. M. zemljišta,
2.) 980 „ „ pod zgradom,
3.) parni kotlom „Cornwall“ 75 kv. m. za zaprejanjske površ.
4.) Parnom mašinom ležećem od 50 konj. snaga,
5.) dva komada kazana (kotla) družine 12 m.
6.) 2000 zapremine 40,000
7.) Jedan kazan zapremine 16,000 litra.
8.) Jedna presa za ciglu 10-to časovne proizvodnje. 20,000
9.) „ „ pločice,
10.) „ „ mašina za drobljenje kamena.
Razne mustre (šablone) za pločice i razne pomoćne mašine.
Ova instalacija je u redu i rad može otpočeti odmah. Fabrika je
funkcionirala svega godinu dana pre rata.
Za detaljnija obaveštenja i uslove obratiti se zadrugi u Nišu.

OTVORITEV TRGOVINE.

Genjenim odjemalcem vladno naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano manu-
fakturno detajlno trgovino z manufakturnim blagom v popolnoma prenovljenem lokalu. Za bliža-
jo se zimsko sezijo pripravljamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, oso-
bito razno volneno in sukneno blago za dame in gospode, dalje perline barhente, flanele, cečije
šifone, potrebščine za krojače, šivilje, tapetnike i. t. d. Zagotavljajoč prijazno in solidno postrežbo
se priporočamo

A. & E. SKABERNE
veletrgovina z manufakturnim blagom, Ljubljana, Mestni trg 10.

Medjunarodna špedicija

Emil Eichhorn
Brod na Savi, Bosanski Brod, Osijek I., Zagreb Frankopanska 9.
Špedicije svake vrsti, carinjenje, preseljenja u vlastitim pohištvenim kolima itd.
Brzotavri Eichhorn.

I. Sandrin,
Ljubljana
Velika zaloga usnja kož, podplatov, gonli-
vsakovrstnega njih jarmenov in boksa
na debelo.
Mestni trg 6.

Fr. Kham, Ljubljana,
Miklošičeva cesta 8. nasproti hotela „Union“
Zajtrkovalnica z vedno svežimi jedili in izborna pijačo.
Postrežba točna in solidna.

Važno!
Gospod Ivan Zibilić, veleposesnik in veletrgovac v Aleksandriji —
Egiptu naznanja vsem cenj. jugoslov. trgovcem, industrijalnim pod-
jetnikom ter izvoznim in uvoznim družbam vladno, da je priprav-
ljen dati najkulantnejše in najzanesljivejše vsakovrstne informacije
in podatke osobito glede izvoza in uvoza z Egiptom in to vsaj za
toliko časa, dokler ne bodo urejena poslovanja z jugoslovanskim
konzulatom odnosno trgovskimi zbornicami. Gospod Zibilić je ro-
dom Delmatinec, goreč jugoslovanski rodoljub, kateri uživa osobito v
evropskih kolonijah kot predsednik jugoslovanskih društev itd. v
Aleksandriji najvišje čislanje in priznanje, kajti ta mož biva v tej
tujini že nad 50 let. — Vsa tozadevna pojasnila daje tukajšnja
trdnika

Charles Princ
trgovina z manufakturno na debelo, Turjaški trg št. 1, pisarna
Židovska ulica št. 1, I. nadstropje. 7135

TAJNIKA
sprejme veliko industrijsko podjetje v Ljubljani.
Absolvirani juristi z jezikovnim znanjem po mo-
žnosti s trgovsko prakso, imajo prednost. Ponud-
be s prepisi spricval in označbo zahtev spreje-
ma uprav. Slov. Naroda pod šifro: „Tajnik 8604“.

OTVORITEV TRGOVINE.

Genjenim odjemalcem vladno naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano manu-
fakturno detajlno trgovino z manufakturnim blagom v popolnoma prenovljenem lokalu. Za bliža-
jo se zimsko sezijo pripravljamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, oso-
bito razno volneno in sukneno blago za dame in gospode, dalje perline barhente, flanele, cečije
šifone, potrebščine za krojače, šivilje, tapetnike i. t. d. Zagotavljajoč prijazno in solidno postrežbo
se priporočamo

A. & E. SKABERNE
veletrgovina z manufakturnim blagom, Ljubljana, Mestni trg 10.

Medjunarodna špedicija

Emil Eichhorn
Brod na Savi, Bosanski Brod, Osijek I., Zagreb Frankopanska 9.
Špedicije svake vrsti, carinjenje, preseljenja u vlastitim pohištvenim kolima itd.
Brzotavri Eichhorn.

I. Sandrin,
Ljubljana
Velika zaloga usnja kož, podplatov, gonli-
vsakovrstnega njih jarmenov in boksa
na debelo.
Mestni trg 6.

Fr. Kham, Ljubljana,
Miklošičeva cesta 8. nasproti hotela „Union“
Zajtrkovalnica z vedno svežimi jedili in izborna pijačo.
Postrežba točna in solidna.

Važno!
Gospod Ivan Zibilić, veleposesnik in veletrgovac v Aleksandriji —
Egiptu naznanja vsem cenj. jugoslov. trgovcem, industrijalnim pod-
jetnikom ter izvoznim in uvoznim družbam vladno, da je priprav-
ljen dati najkulantnejše in najzanesljivejše vsakovrstne informacije
in podatke osobito glede izvoza in uvoza z Egiptom in to vsaj za
toliko časa, dokler ne bodo urejena poslovanja z jugoslovanskim
konzulatom odnosno trgovskimi zbornicami. Gospod Zibilić je ro-
dom Delmatinec, goreč jugoslovanski rodoljub, kateri uživa osobito v
evropskih kolonijah kot predsednik jugoslovanskih društev itd. v
Aleksandriji najvišje čislanje in priznanje, kajti ta mož biva v tej
tujini že nad 50 let. — Vsa tozadevna pojasnila daje tukajšnja
trdnika

Charles Princ
trgovina z manufakturno na debelo, Turjaški trg št. 1, pisarna
Židovska ulica št. 1, I. nadstropje. 7135

TAJNIKA
sprejme veliko industrijsko podjetje v Ljubljani.
Absolvirani juristi z jezikovnim znanjem po mo-
žnosti s trgovsko prakso, imajo prednost. Ponud-
be s prepisi spricval in označbo zahtev spreje-
ma uprav. Slov. Naroda pod šifro: „Tajnik 8604“.

Emil Eichhorn
Brod na Savi, Bosanski Brod, Osijek I., Zagreb Frankopanska 9.
Špedicije svake vrsti, carinjenje, preseljenja u vlastitim pohištvenim kolima itd.
Brzotavri Eichhorn.

I. Sandrin,
Ljubljana
Velika zaloga usnja kož, podplatov, gonli-
vsakovrstnega njih jarmenov in boksa
na debelo.
Mestni trg 6.

Fr. Kham, Ljubljana,
Miklošičeva cesta 8. nasproti hotela „Union“
Zajtrkovalnica z vedno svežimi jedili in izborna pijačo.
Postrežba točna in solidna.

Važno!
Gospod Ivan Zibilić, veleposesnik in veletrgovac v Aleksandriji —
Egiptu naznanja vsem cenj. jugoslov. trgovcem, industrijalnim pod-
jetnikom ter izvoznim in uvoznim družbam vladno, da je priprav-
ljen dati najkulantnejše in najzanesljivejše vsakovrstne informacije
in podatke osobito glede izvoza in uvoza z Egiptom in to vsaj za
toliko časa, dokler ne bodo urejena poslovanja z jugoslovanskim
konzulatom odnosno trgovskimi zbornicami. Gospod Zibilić je ro-
dom Delmatinec, goreč jugoslovanski rodoljub, kateri uživa osobito v
evropskih kolonijah kot predsednik jugoslovanskih društev itd. v
Aleksandriji najvišje čislanje in priznanje, kajti ta mož biva v tej
tujini že nad 50 let. — Vsa tozadevna pojasnila daje tukajšnja
trdnika

Charles Princ
trgovina z manufakturno na debelo, Turjaški trg št. 1, pisarna
Židovska ulica št. 1, I. nadstropje. 7135

TAJNIKA
sprejme veliko industrijsko podjetje v Ljubljani.
Absolvirani juristi z jezikovnim znanjem po mo-
žnosti s trgovsko prakso, imajo prednost. Ponud-
be s prepisi spricval in označbo zahtev spreje-
ma uprav. Slov. Naroda pod šifro: „Tajnik 8604“.

OTVORITEV TRGOVINE.

Genjenim odjemalcem vladno naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano manu-
fakturno detajlno trgovino z manufakturnim blagom v popolnoma prenovljenem lokalu. Za bliža-
jo se zimsko sezijo pripravljamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, oso-
bito razno volneno in sukneno blago za dame in gospode, dalje perline barhente, flanele, cečije
šifone, potrebščine za krojače, šivilje, tapetnike i. t. d. Zagotavljajoč prijazno in solidno postrežbo
se priporočamo

A. & E. SKABERNE
veletrgovina z manufakturnim blagom, Ljubljana, Mestni trg 10.

Medjunarodna špedicija

Emil Eichhorn
Brod na Savi, Bosanski Brod, Osijek I., Zagreb Frankopanska 9.
Špedicije svake vrsti, carinjenje, preseljenja u vlastitim pohištvenim kolima itd.
Brzotavri Eichhorn.

I. Sandrin,
Ljubljana
Velika zaloga usnja kož, podplatov, gonli-
vsakovrstnega njih jarmenov in boksa
na debelo.
Mestni trg 6.

Fr. Kham, Ljubljana,
Miklošičeva cesta 8. nasproti hotela „Union“
Zajtrkovalnica z vedno svežimi jedili in izborna pijačo.
Postrežba točna in solidna.

Važno!
Gospod Ivan Zibilić, veleposesnik in veletrgovac v Aleksandriji —
Egiptu naznanja vsem cenj. jugoslov. trgovcem, industrijalnim pod-
jetnikom ter izvoznim in uvoznim družbam vladno, da je priprav-
ljen dati najkulantnejše in najzanesljivejše vsakovrstne informacije
in podatke osobito glede izvoza in uvoza z Egiptom in to vsaj za
toliko časa, dokler ne bodo urejena poslovanja z jugoslovanskim
konzulatom odnosno trgovskimi zbornicami. Gospod Zibilić je ro-
dom Delmatinec, goreč jugoslovanski rodoljub, kateri uživa osobito v
evropskih kolonijah kot predsednik jugoslovanskih društev itd. v
Aleksandriji najvišje čislanje in priznanje, kajti ta mož biva v tej
tujini že nad 50 let. — Vsa tozadevna pojasnila daje tukajšnja
trdnika

Charles Princ
trgovina z manufakturno na debelo, Turjaški trg št. 1, pisarna
Židovska ulica št. 1, I. nadstropje. 7135

TAJNIKA
sprejme veliko industrijsko podjetje v Ljubljani.
Absolvirani juristi z jezikovnim znanjem po mo-
žnosti s trgovsko prakso, imajo prednost. Ponud-
be s prepisi spricval in označbo zahtev spreje-
ma uprav. Slov. Naroda pod šifro: „Tajnik 8604“.

OTVORITEV TRGOVINE.

Genjenim odjemalcem vladno naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano manu-
fakturno detajlno trgovino z manufakturnim blagom v popolnoma prenovljenem lokalu. Za bliža-
jo se zimsko sezijo pripravljamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, oso-
bito razno volneno in sukneno blago za dame in gospode, dalje perline barhente, flanele, cečije
šifone, potrebščine za krojače, šivilje, tapetnike i. t. d. Zagotavljajoč prijazno in solidno postrežbo
se priporočamo

A. & E. SKABERNE
veletrgovina z manufakturnim blagom, Ljubljana, Mestni trg 10.

Medjunarodna špedicija

Emil Eichhorn
Brod na Savi, Bosanski Brod, Osijek I., Zagreb Frankopanska 9.
Špedicije svake vrsti, carinjenje, preseljenja u vlastitim pohištvenim kolima itd.
Brzotavri Eichhorn.

I. Sandrin,
Ljubljana
Velika zaloga usnja kož, podplatov, gonli-
vsakovrstnega njih jarmenov in boksa
na debelo.
Mestni trg 6.

Fr. Kham, Ljubljana,
Miklošičeva cesta 8. nasproti hotela „Union“
Zajtrkovalnica z vedno svežimi jedili in izborna pijačo.
Postrežba točna in solidna.

Važno!
Gospod Ivan Zibilić, veleposesnik in veletrgovac v Aleksandriji —
Egiptu naznanja vsem cenj. jugoslov. trgovcem, industrijalnim pod-
jetnikom ter izvoznim in uvoznim družbam vladno, da je priprav-
ljen dati najkulantnejše in najzanesljivejše vsakovrstne informacije
in podatke osobito glede izvoza in uvoza z Egiptom in to vsaj za
toliko časa, dokler ne bodo urejena poslovanja z jugoslovanskim
konzulatom odnosno trgovskimi zbornicami. Gospod Zibilić je ro-
dom Delmatinec, goreč jugoslovanski rodoljub, kateri uživa osobito v
evropskih kolonijah kot predsednik jugoslovanskih društev itd. v
Aleksandriji najvišje čislanje in priznanje, kajti ta mož biva v tej
tujini že nad 50 let. — Vsa tozadevna pojasnila daje tukajšnja
trdnika

Charles Princ
trgovina z manufakturno na debelo, Turjaški trg št. 1, pisarna
Židovska ulica št. 1, I. nadstropje. 7135

TAJNIKA
sprejme veliko industrijsko podjetje v Ljubljani.
Absolvirani juristi z jezikovnim znanjem po mo-
žnosti s trgovsko prakso, imajo prednost. Ponud-
be s prepisi spricval in označbo zahtev spreje-
ma uprav. Slov. Naroda pod šifro: „Tajnik 8604“.

OTVORITEV TRGOVINE.

Genjenim odjemalcem vladno naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano manu-
fakturno detajlno trgovino z manufakturnim blagom v popolnoma prenovljenem lokalu. Za bliža-
jo se zimsko sezijo pripravljamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, oso-
bito razno volneno in sukneno blago za dame in gospode, dalje perline barhente, flanele, cečije
šifone, potrebščine za krojače, šivilje, tapetnike i. t. d. Zagotavljajoč prijazno in solidno postrežbo
se priporočamo

A. & E. SKABERNE
veletrgovina z manufakturnim blagom, Ljubljana, Mestni trg 10.

Medjunarodna špedicija

Emil Eichhorn
Brod na Savi, Bosanski Brod, Osijek I., Zagreb Frankopanska 9.
Špedicije svake vrsti, carinjenje, preseljenja u vlastitim pohištvenim kolima itd.
Brzotavri Eichhorn.

I. Sandrin,
Ljubljana
Velika zaloga usnja kož, podplatov, gonli-
vsakovrstnega njih jarmenov in boksa
na debelo.
Mestni trg 6.

Fr. Kham, Ljubljana,
Miklošičeva cesta 8. nasproti hotela „Union“
Zajtrkovalnica z vedno svežimi jedili in izborna pijačo.
Postrežba točna in solidna.

Važno!
Gospod Ivan Zibilić, veleposesnik in veletrgovac v Aleksandriji —
Egiptu naznanja vsem cenj. jugoslov. trgovcem, industrijalnim pod-
jetnikom ter izvoznim in uvoznim družbam vladno, da je priprav-
ljen dati najkulantnejše in najzanesljivejše vsakovrstne informacije
in podatke osobito glede izvoza in uvoza z Egiptom in to vsaj za
toliko časa, dokler ne bodo urejena poslovanja z jugoslovanskim
konzulatom odnosno trgovskimi zbornicami. Gospod Zibilić je ro-
dom Delmatinec, goreč jugoslovanski rodoljub, kateri uživa osobito v
evropskih kolonijah kot predsednik jugoslovanskih društev itd. v
Aleksandriji najvišje čislanje in priznanje, kajti ta mož biva v tej
tujini že nad 50 let. — Vsa tozadevna pojasnila daje tukajšnja
trdnika

Charles Princ
trgovina z manufakturno na debelo, Turjaški trg št. 1, pisarna
Židovska ulica št. 1, I. nadstropje. 7135

TAJNIKA
sprejme veliko industrijsko podjetje v Ljubljani.
Absolvirani juristi z jezikovnim znanjem po mo-
žnosti s trgovsko prakso, imajo prednost. Ponud-
be s prepisi spricval in označbo zahtev spreje-
ma uprav. Slov. Naroda pod šifro: „Tajnik 8604“.

Pozor!
Dospela je velika pošiljatev razni-
gumb, igel, modnih stvari, vezenin,
finih žlic, riščic za čevlje, zapon, to-
aletnih stvari, čevljarskih potrebščin,
orodja itd. — Za obličen obisk se pri-
poroča trdnika
J. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7
Najnižje cene na drobno in debelo.

Konkurz

Komandi Granične trupe je potrebna večja množina vojakov, kateri
bi želeli, da stopijo prostovoljno v službo.
Kandidati morajo izpolniti sledeče pogoje:
1.) Da so državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev; to
imajo dokazati s svedočbo svoje pristojne oblasti;
2.) da so odslužili svoj predpisani rok v vojski; to imajo dokazati
z dokumentom svoje vojaške oblasti, in ako te nimajo, s svedočbo pri-
stojne vojaške oblasti;
3.) da so popolnoma zdravi in za vojaško službo sposobni in sicer
v tem oziru, v kolikor to predpisuje